

คู่มือการประกวดระเบียบแถว ลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

ระเบียบแถวลูกเสือ

สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ลูกเสือ เนตรนารี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามอุดมการณ์ของลูกเสือ และนโยบายของพลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งสร้างเยาวชนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความกล้าหาญ อดทน ซื่อสัตย์ เชื่อมั่นในตนเอง มีความร่วมมือร่วมใจ ความพร้อมเพรียง ความสามัคคี สง่าผ่าเผยสมเกียรติของลูกเสือ อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้เยาวชนมีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี รู้จักเสียสละผลประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ยังปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนแต่งเครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารี ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ จึงมีความสำคัญเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาสามารถนำไปใช้เตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ เป็นคู่มือที่ได้รวบรวมสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เพื่อให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนำไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ภายใต้โครงการของสำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เท่านั้น ไม่ใช่เอกสารทางวิชาการสำหรับนำไปใช้อ้างอิง ซึ่งได้รับการทบทวน ปรับปรุง และแก้ไข ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์มากขึ้น

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ขอขอบคุณผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิทางการลูกเสือ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี คณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี คณะกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการประกวดทักษะลูกเสือ เนตรนารี "Scout Skill Challenge" สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หน่วยงาน สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณาถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการจัดทำคู่มือเล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ และขอขอบคุณโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการจัดทำสื่อ และโรงเรียนราชพิพิธที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสาธิตรูปแบบท่าต่าง ๆ ประกอบคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ไว้ ณ ที่นี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน สถานศึกษา คณะกรรมการตัดสินการประกวด และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้ที่สนใจในกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี เพื่อร่วมกันพัฒนาให้เยาวชนไทย มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เกิดความสนใจ และเห็นความสำคัญของกิจการลูกเสือมากยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรให้เผยแพร่และนำไปใช้ ต่อไป

(นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ 1

บทนำ

- ความเป็นมา 1
- สารสำคัญ 2
- วัตถุประสงค์ 2
- จุดมุ่งหมาย 2
- ขั้นตอนการดำเนินงาน 3
- นิยามศัพท์ 3

ส่วนที่ 2

การดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

1. การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ 5
2. รูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ 6

ส่วนที่ 3

การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

- หมวดที่ 1 เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์ 13
- ลูกเสือสามัญ 15
 - ลูกเสือสามัญ เหล่าสมุทร 28
 - ลูกเสือสามัญ เหล่าอากาศ 42
- หมวดที่ 2 การปฏิบัติขณะอยู่กับที่ 53
- หมวดที่ 3 การเดินสวนสนาม 76
- หมวดที่ 4 การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง 82

ภาคผนวก

- การประดับสายสะพายเครื่องหมายวิชาพิเศษตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 88
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลกและเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ 89
- หนังสือสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เรื่อง อนุญาตแต่งตั้งให้ครูสตรีดำรงตำแหน่งผู้กำกับลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ 90
- หนังสือสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เรื่อง แต่งตั้งสตรีเป็นรองผู้กำกับลูกเสือสามัญ, ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ 91

สารบัญ (ต่อ)

- หนังสือคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เรื่อง การดำเนินการเนตรนารี และการรับรองการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาเนตรนารี	92
- ตัวอย่างหนังสือ เรื่อง การดำเนินการเนตรนารี และการรับรองการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาเนตรนารี	93
- หนังสือสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เรื่อง เครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี	94
บรรณานุกรม	96

ส่วนที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมลูกเสือ ว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างเยาวชนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความกล้าหาญ อดทน ซื่อสัตย์ เชื้อมั่นในตนเอง และความร่วมมือร่วมใจ ความพร้อมเพรียง ความสามัคคี สง่าผ่าเผย สมเกียรติของลูกเสือ อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี รู้จักเสียสละ ผลประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ยังเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ลูกเสือเนตรนารีแต่งกายได้อย่างถูกต้อง

โดยในช่วงปีพุทธศักราช 2547 นายอดิศักดิ์ โพธารามิก ขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมาย ให้กองการลูกเสือ กรมพลศึกษา ในขณะนั้น (ปัจจุบัน คือ สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน) พิจารณาจัดกิจกรรมให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว กองการลูกเสือ กรมพลศึกษา จึงจัดโครงการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกเขตทั่วประเทศ จัดส่งกองลูกเสือ เนตรนารี เข้าร่วมประกวดฯ อย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี ต่อมาภายหลังในปีพุทธศักราช 2553 สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมลูกเสือที่ส่งผลต่อคุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ โดยเลือกกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ลูกเสือ เนตรนารี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว ตามอุดมการณ์ของลูกเสือ มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนผ่านกระบวนการลูกเสือ เมื่อมีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติงานของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามข้อ 11 และมีประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2560 กำหนดการแบ่งกลุ่มงานภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้มีกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน ดำเนินการและประสานเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ตามข้อ 4.7 สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำหน้าที่ดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด เพื่อคัดเลือกกองลูกเสือ เนตรนารี ที่ชนะเลิศการประกวด ระดับจังหวัด เข้าร่วมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ โดยมีสำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน เป็นผู้ดำเนินการจัดการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เป็นมาตรฐานเดียวกันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และมีความสอดคล้องกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน จึงได้จัดทำคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญขึ้น

สาระสำคัญ

คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำหรับการจัดกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี และเป็นแนวทางของสถานศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ของสำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในระดับจังหวัด และระดับประเทศ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 บทนำ

ความเป็นมา

วัตถุประสงค์

จุดมุ่งหมาย

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ส่วนที่ 2 การดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

1. การเตรียมสถานที่ และอุปกรณ์

2. รูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

ส่วนที่ 3 การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

หมวดที่ 1 เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์

หมวดที่ 2 การปฏิบัติอยู่กับที่

หมวดที่ 3 การเดินสวนสนาม

หมวดที่ 4 การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง

ส่วนที่ 4 หลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือ เนตรนารี มีระเบียบวินัย มีความเข้มแข็ง อดทน มีความเป็นผู้นำ ความพร้อมเพรียง ความสามัคคี รู้จักเสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่น มีทักษะการอยู่ร่วมกัน สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ

2. เพื่อให้คณะกรรมการตัดสิน ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีความเข้าใจแนวทางและหลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือสามัญ

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้มีคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ที่มีความถูกต้องชัดเจน และเป็นมาตรฐานเดียวกันในการประกวดทั่วประเทศ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ศึกษาวิเคราะห์ และวางแผนการดำเนินงาน
2. เสนอขออนุมัติดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และชัดเจน
3. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำราทางวิชาการ และจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางและรายละเอียดการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ และเกณฑ์การให้คะแนนการประกวด
5. จัดทำคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ อัปโหลดขึ้นเว็บไซต์ (www.srs2.moe.go.th) และจัดส่งเป็นไฟล์ PDF ให้กับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

เพื่อให้การใช้และตีความตามคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญนี้ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงกำหนดนิยามศัพท์ที่ใช้ในคู่มือ ดังนี้

การประกวด หมายถึง การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ที่จัดประกวดในระดับจังหวัด และระดับประเทศ

ผู้ถือป้าย หมายถึง ลูกเสือสามัญผู้ถือป้ายชื่อกองลูกเสือ

ผู้ถือธงประจำกอง หมายถึง ลูกเสือสามัญผู้ถือธงประจำกองลูกเสือ

ผู้กำกับกอง หมายถึง ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ

รองผู้กำกับกอง หมายถึง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ

ลูกเสือ หมายถึง เด็กและเยาวชนทั้งชายและหญิง ที่สมัครเข้าเป็นลูกเสือประเภทสามัญ โดยเป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 - 6 ของสถานศึกษานั้น ทั้งนี้รวมถึง ลูกเสือ เนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร และเหล่าอากาศด้วย

กองลูกเสือ หมายถึง

1. กองลูกเสือสามัญ ประกอบด้วย ลูกเสือสามัญ จำนวน 32 คน แบ่งออกเป็น 4 หมู่ ๆ ละ 8 คน รวมทั้งนายหมู่ลูกเสือและรองนายหมู่ลูกเสือด้วย

2. กองเนตรนารีสามัญ ประกอบด้วย เนตรนารีสามัญ จำนวน 32 คน แบ่งออกเป็น 4 หมู่ ๆ ละ 8 คน รวมทั้งหัวหน้าหมู่เนตรนารีและรองหัวหน้าหมู่เนตรนารีด้วย

เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ หมายถึง เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 51 เครื่องแบบและการแต่งกายลูกเสือ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยให้นากฎกระทรวง ข้อบังคับ คณะลูกเสือแห่งชาติ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้บังคับใช้ มาบังคับใช้โดยอนุโลม ได้แก่ กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510)

และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 และเครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของเนตรนารี และผู้บังคับบัญชาเนตรนารี ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525 รวมทั้งข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ หนังสือราชการที่เกี่ยวกับเครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

คณะกรรมการตัดสิน หมายถึง คณะกรรมการตัดสินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อตัดสินการประกวดในระดับจังหวัด และที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อตัดสินการประกวดในระดับประเทศ

คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ หมายถึง คู่มือที่ผ่านการจัดทำและพิจารณาถ้อยแถลงจากคณะกรรมการและคณะทำงาน ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 10/2567 สั่ง ณ วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2567 และคณะกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการประกวดทักษะลูกเสือ เนตรนารี "Scout Skill Challenge" ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 181/2568 สั่ง ณ วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2568 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ทั้งในระดับจังหวัด และระดับประเทศ

ส่วนที่ 2

การดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

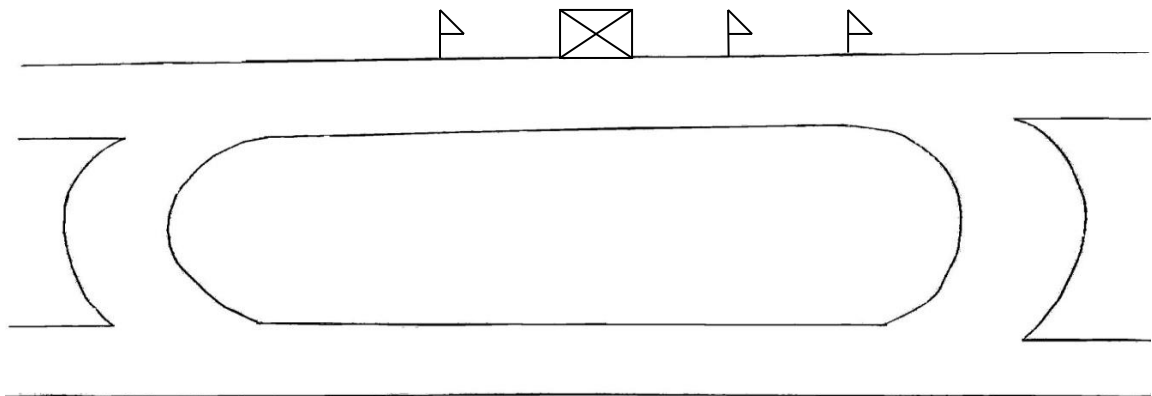
ดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ภายใต้โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี ของสำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีรายละเอียดที่ต้องทำตามระเบียบ กฎเกณฑ์และมืองค์ประกอบ ดังนี้

1. การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์
2. รูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

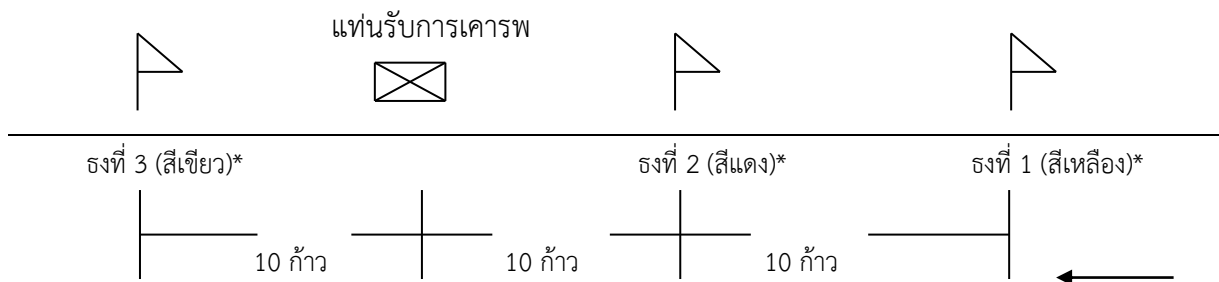
1. การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์

สถานที่และอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกวดมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะส่งผลให้ผู้เข้าร่วมการประกวดแต่ละตำแหน่งปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในแต่ละจุด ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติของผู้เข้าร่วมการประกวดมีความถูกต้อง จึงควรมีการเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการประกวด ดังนี้

- 1.1 สถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการจัดการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ได้แก่ สนามกีฬา ของสถานศึกษา หรือสถานที่อื่นที่เหมาะสม (ดังภาพประกอบ)

- 1.2 ระยะทางการเดินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ที่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระยะของการเดินสวนสนามผ่านธง 3 ธง (ดังภาพประกอบ)

* สีของธงที่ 1 ธงที่ 2 และธงที่ 3 ในคู่มือเล่มนี้ กำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

1.3 อุปกรณ์ และสื่อ ประกอบด้วย

1.3.1 ธง 3 ธง **ธงที่ 1** สีเหลือง (ธงเตรียมทำความเคารพ)

ธงที่ 2 สีแดง (ธงทำความเคารพ)

ธงที่ 3 สีเขียว (ธงเลิกทำความเคารพ)

1.3.2 แทนรับการเคารพ

1.3.3 เครื่องขยายเสียง

1.3.4 เพลงที่ใช้ในการประกวด

เพลงมหาฤกษ์

สัญญาณแตรเดี่ยว (เตรียมสวนสนาม, หน้าเดิน)

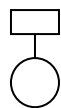
เพลงเดินสวนสนาม

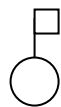
2. รูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

ในการส่งกองลูกเสือเข้าประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ต้องประกอบด้วย บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้ ผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง นายหมู่ลูกเสือ/หัวหน้าหมู่เนตรนารี รองนายหมู่ลูกเสือ/รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี และลูกเสือ/เนตรนารี ดังนั้น เพื่อให้มีความถูกต้องชัดเจนในการเข้าประจำตำแหน่งและการปฏิบัติในแต่ละตำแหน่ง จึงกำหนดรูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ดังนี้

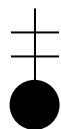
2.1 สัญลักษณ์และความหมาย ประกอบด้วย

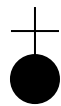
ผู้ถือป้าย

ผู้ถือธงประจำกอง

ผู้กำกับกอง

รองผู้กำกับกอง

นายหมู่ลูกเสือ / หัวหน้าหมู่เนตรนารี

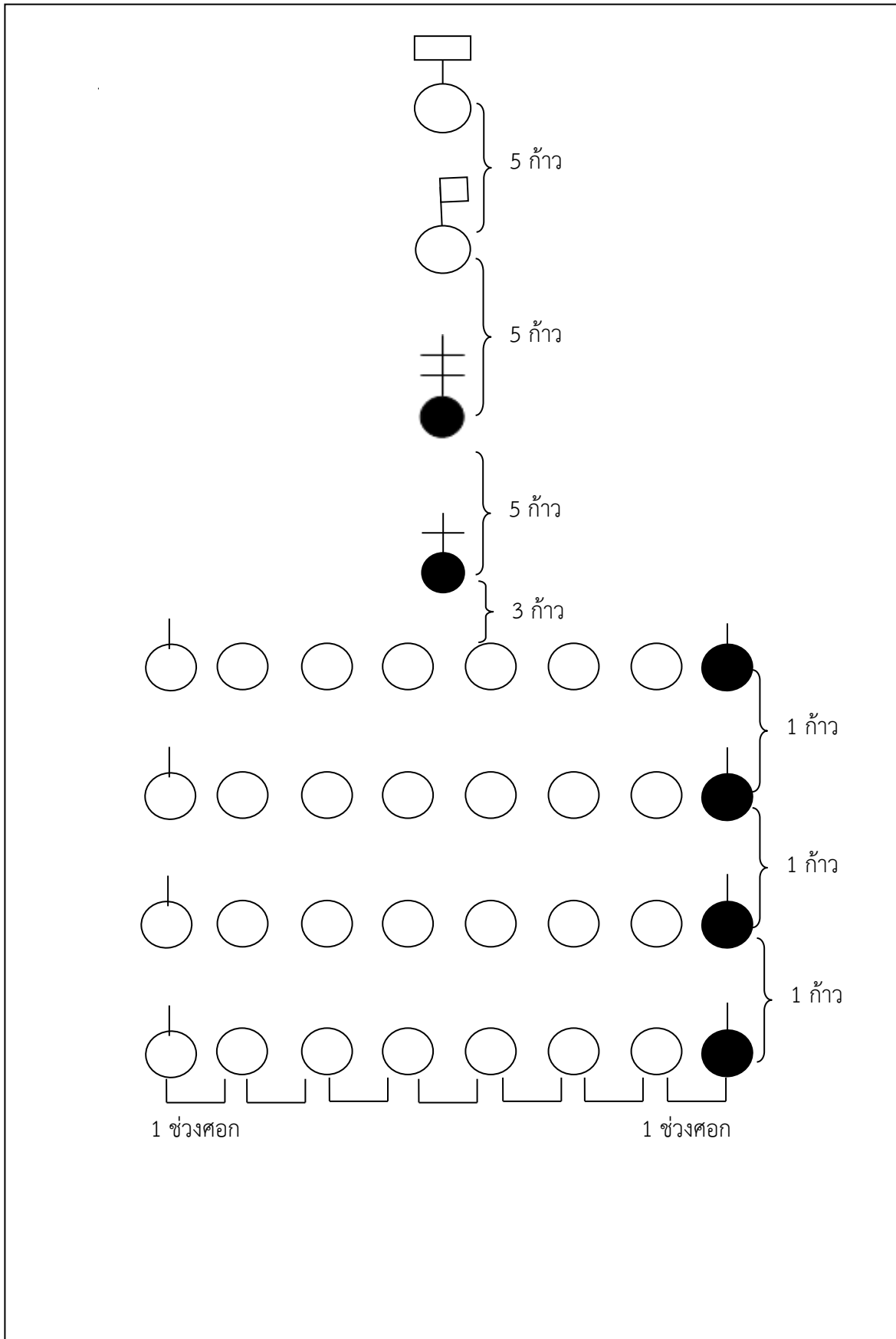

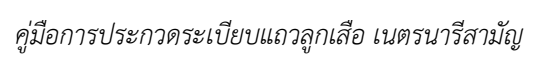
รองนายหมู่ลูกเสือ / รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี

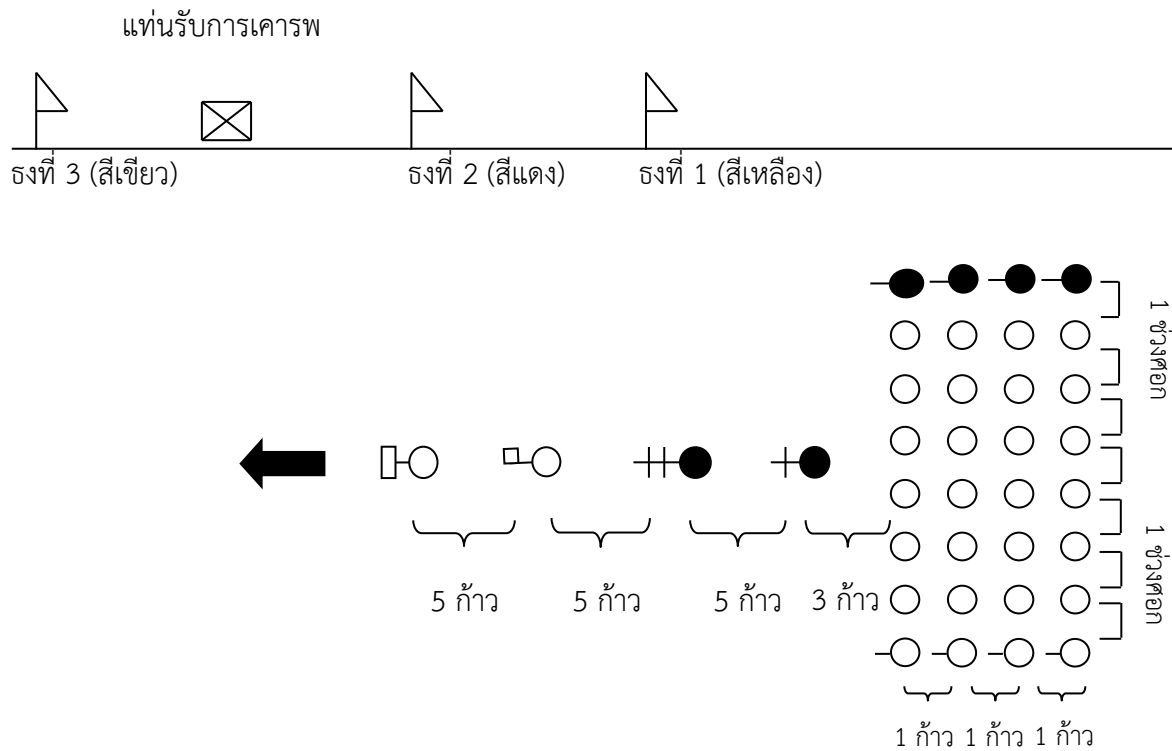
ลูกเสือ

2.2 รูปแบบการตั้งแถวในสนาม

2.5 รูปแบบการเดินสวนสนามผ่านธง 3 ธง

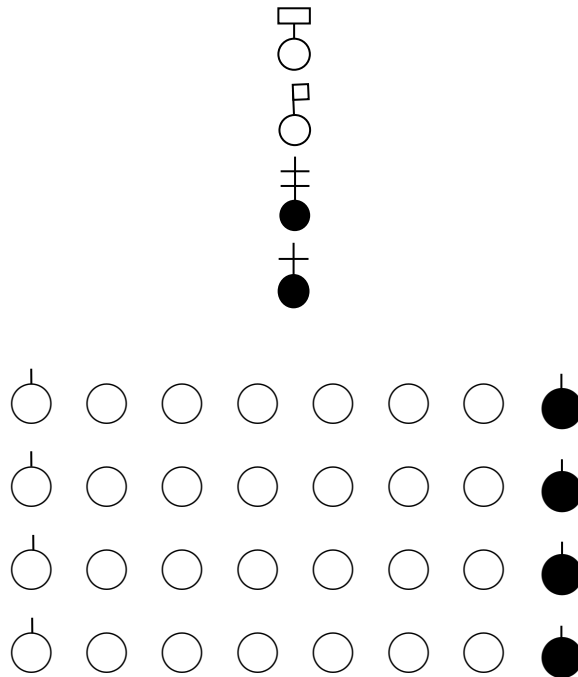

ส่วนที่ 3

การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ มีเกณฑ์การตัดสินหรือเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ภายใต้โครงการของสำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

หมวดที่ 1 เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์

เมื่อกองลูกเสือ ตั้งแถวในสนามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้รองผู้กำกับกอง ใช้คำบอก “ตามระเบียบ - พัก” ให้ลูกเสืออยู่ในท่าพักตามระเบียบ เมื่อคณะกรรมการตัดสินเครื่องแบบเข้าตรวจ ให้รองผู้กำกับกองใช้คำบอก “กอง - ตรง” ให้ลูกเสืออยู่ในท่าตรง

เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจ ให้รองผู้กำกับกอง ใช้คำบอก “ตามระเบียบ - พัก” ให้ลูกเสืออยู่ในท่าพักตามระเบียบ คณะกรรมการตัดสินดำเนินการให้คะแนน ดังนี้

1. การยืนถือป้าย ธงประจำกอง ไม้ถือ ไม้พลอง
2. ขนาดของป้าย ธงประจำกอง ไม้ถือ ไม้พลอง
3. เครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง รวมทั้งการประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรวิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ประกาศของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง
4. เครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารีสามัญ รวมทั้งการประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรวิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว

พ.ศ. 2520 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525 ประกาศของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

หมวดที่ 2 การปฏิบัติขณะอยู่กับที่

คณะกรรมการเริ่มให้คะแนนตั้งแต่คำบอก “ลูกเสือตรง, ทำความเคารพประธานในพิธี, ตรงหน้า - ระวัง” เป็นต้นไป ถึงคำบอก “ลูกเสือ เตรียมสวนสนาม, แบก - อาวุธ” รายละเอียด ดังนี้

1. การทำความเคารพประธานในพิธีของผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ
2. การแสดงรหัส การกล่าวคำปฏิญาณของผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ
3. ระยะต่อ ระยะเคียง และความพร้อมเพรียง

หมวดที่ 3 การเดินสวนสนาม

คณะกรรมการให้คะแนนการเดินสวนสนาม เริ่มตั้งแต่คำบอก “ลูกเสือเตรียมสวนสนาม, แบก - อาวุธ” เป็นต้นไป จนถึงก่อนธงที่ 1 (เตรียมทำความเคารพ) การปฏิบัติของผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ

หมวดที่ 4 การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง

คณะกรรมการให้คะแนนการปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง ดำเนินการให้คะแนนการปฏิบัติของผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ

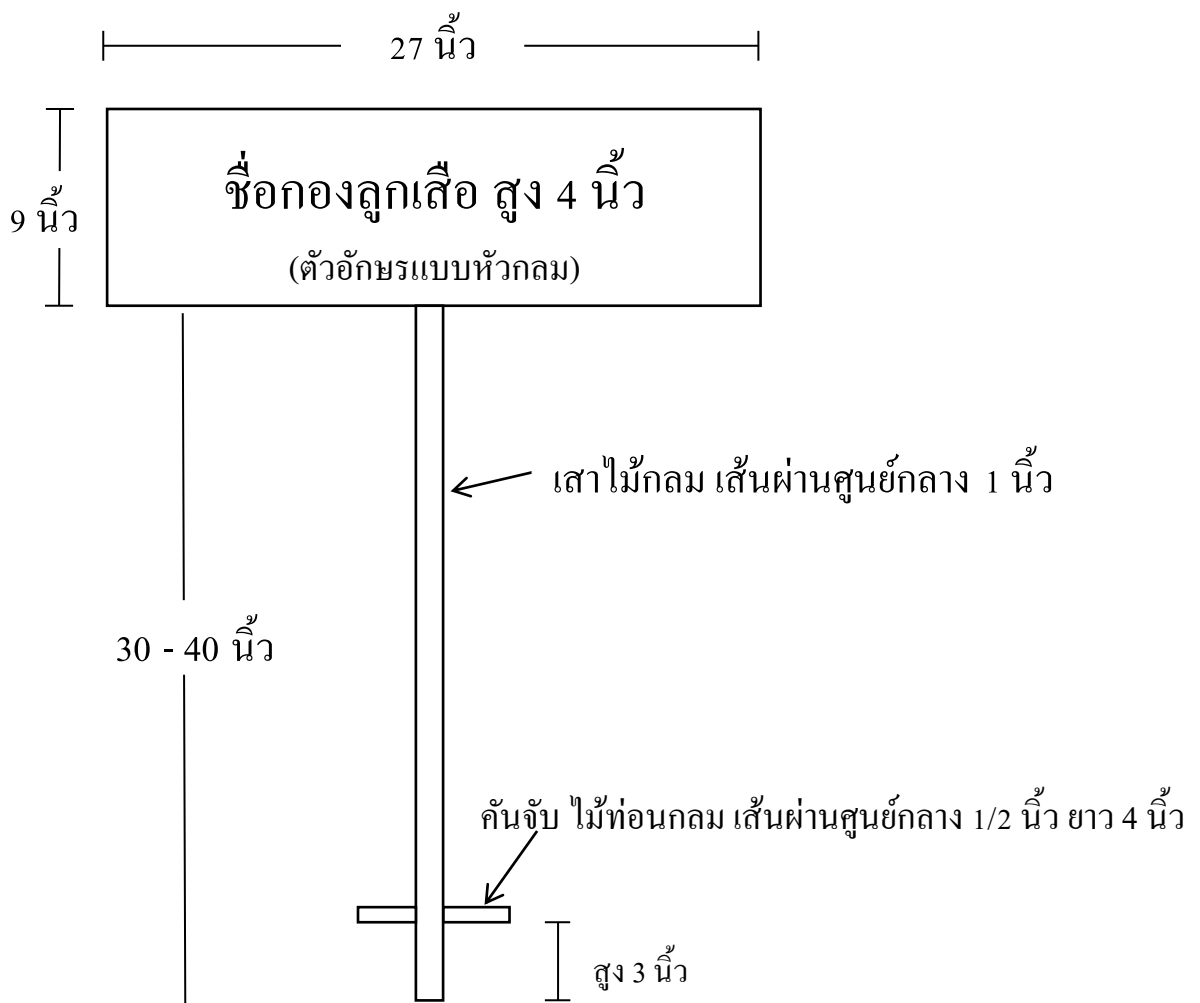
หมายเหตุ : คำบอกคำสั่งที่ใช้ในคู่มือการประกวดเล่มนี้ ใช้ตามคลิปเสียงที่สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียนจัดทำขึ้น

หมวดที่ 1

เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์

หมวดที่ 1 เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์ กล่าวถึง ลักษณะและรายละเอียดของป้ายชื่อกองลูกเสือ ธงประจำกองลูกเสือ เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ รวมถึงไม้ถือของผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และไม้พลองของลูกเสือ ดังนี้

1. ป้ายชื่อกองลูกเสือ มีลักษณะและขนาด ดังนี้

หมายเหตุ

- ตัวป้ายสีขาวทั้งหมด
- ตัวอักษรสีน้ำเงินชนิดหัวกลมสูง 4 นิ้ว กรณีชื่อกองลูกเสือยาว ให้เขียนเป็น 2 บรรทัด และปรับขนาดตัวอักษรตามความเหมาะสม ใส่เฉพาะชื่อกองลูกเสือ ไม่ต้องมีคำว่า “กองลูกเสือโรงเรียน” นำหน้า เช่น “กองลูกเสือโรงเรียนบ้านสำโรง” ให้ใช้ชื่อว่า “บ้านสำโรง”

2. ธงประจำกองลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

2.1 ธงประจำกองลูกเสือสามัญ

ทำด้วยผ้าสีเขียว ขนาด 120 x 80 เซนติเมตร มีครุยสีเหลืองยาว 8 เซนติเมตร สามด้าน ตรงกลางมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีเหลือง ขนาด 40 x 25 เซนติเมตร ได้ตราบอกชื่อกองลูกเสือ ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดา สีเหลืองขนาดพองาม ยอดคันธงทำด้วยโลหะเป็นรูปวชิรสีเงิน

2.2 ธงประจำกองเนตรนารีสามัญ

ทำด้วยผ้าสีเขียว ขนาด 120 x 80 เซนติเมตร มีครุยสีเหลืองยาว 8 เซนติเมตร สามด้าน ตรงกลางมีตราเนตรนารีสีเหลือง ขนาด 40 x 25 เซนติเมตร ได้ตราบอกชื่อกองเนตรนารี ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดา สีเหลืองขนาดพองาม ยอดคันธงทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปวชิรสีเงิน

หมายเหตุ : ได้ตราบอกชื่อกองลูกเสือตรงกับเครื่องหมายสังกัดที่ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

3. ไม้ถือ

ตัวไม้มีลักษณะกลม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวไม้ 1.8 เซนติเมตร กลางไม้ 1.5 เซนติเมตร ปลายไม้ 1.2 เซนติเมตร ยาว 75 เซนติเมตร ที่หัวไม้และปลายไม้มีปลอกทองเหลืองหุ้ม ทางด้านหัวไม้ยาว 6 เซนติเมตร ด้านปลายไม้ ยาว 4 เซนติเมตร จากหัวไม้ลงมา 12 เซนติเมตร ให้มีพู่ 2 พู่ ผูกติดอยู่กับไม้ และจากหัวไม้ลงมา 16 เซนติเมตร ให้มีปลอกทองเหลืองเป็นตราคณะลูกเสือแห่งชาติหุ้มอยู่ ไม้ถือให้เป็นสีน้ำตาลแก่

พู่ของไม้ถือเป็นด้ายหรือไหมพรมสีเขียว ถักเป็นเชือกผูกติดกับไม้ถือ ปลายเชือกยาวข้างละ 6 เซนติเมตร ต่อจากปลายเชือกแต่ละข้างทำเป็นพู่ยาวข้างละ 7 เซนติเมตร ขนาดโตพอสมควร

4. ไม้พลอง

ทำด้วยไม้ที่มีความแกร่งและเหนียวพอสมควร ให้มีลักษณะกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 เซนติเมตร ยาว 150 เซนติเมตร ได้หัวพลองลงมา 20 เซนติเมตร ให้เจาะรูร้อยเชือกสำหรับรวมกระโจมได้ ได้รูเจาะ ร้อยเชือกลงมาอีก 5 เซนติเมตร ให้ขีดเครื่องหมายเป็นเครื่องหมายวัดตามมาตราเมตริกให้อ่านได้ทุกเซนติเมตร จนถึง 75 เซนติเมตร

5. เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

5.1 ลูกเสือสามัญ

5.2 ลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร

5.3 ลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ

5.1 ลูกเสือสามัญ

5.1.1. เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกมี 2 แบบ คือ

- **หมวกปีกกว้าง** สีกากี มีหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาลแก่ กว้าง 3 เซนติเมตร พันรอบหมวก มีหวัดสีน้ำตาลแก่ด้านซ้าย ปีกหมวก 2 ข้าง เจาะรูสำหรับร้อยสายรัดด้านหลังศีรษะ สายรัดทำด้วยเชือกถักสีเดียวกับหมวก ผูกเป็นปมไว้ข้างหลัง มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทอง

- **หมวกทรงอ่อน** สีเขียว มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเนื้อคอปกผ่าอกตลอด อกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม อกมีกระเป๋าสองข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง ปกคลุม ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบน ทำด้วยวัตถุสีน้ำตาลแก่หรือสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีขลิบสีขาบขนาด 2 เซนติเมตร 2 ด้าน มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งเป็นห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กางเกง สีกากี ขาสั้นเนื้อเข้าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรง ห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผาตรงส่วนหน้า ใช้ซิปป¹หรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าสองข้างละ 1 กระเป๋า และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 4 เซนติเมตร หักชนิดหวัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซิปพญักษ์

ถุงเท้ายาว สีกากี พับขอบไว้ได้เข้า ได้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเขียวข้างละ 2 พู่

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

¹ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปแทนได้

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแบบ 2 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าช้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำเป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือเบื้องต้น ทำด้วยหนังเป็นห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหลังให้เชือกอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับผ้าผูกคอ

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

5.1.2 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ หญิง

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ หญิง

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกมี 2 แบบ คือ

- **หมวกปีกกว้าง** สีกากี มีหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาลแก่ กว้าง 3 เซนติเมตร พันรอบหมวก มีหัวขัดสีน้ำตาลแก่ด้านซ้าย ปีกหมวก 2 ข้าง เจาะรูสำหรับร้อยสายรัดด้านหลังศีรษะ สายรัดทำด้วยเชือกถักสีเดียวกับหมวก ผูกเป็นปมไว้ข้างหลัง มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทอง

- **หมวกทรงอ่อน** สีเขียว มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเนื้อคอผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าะข้างละ 1 กระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุมบน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋าะ 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัตถุสีน้ำตาลแก่หรือสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้อไว้ในกระโปรง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ทำยักถูกระหวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีขลิบสีขาบขนาด 2 เซนติเมตร 2 ด้าน มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งเป็นห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กระโปรง สีกากี ยาวครึ่งน่อง ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายคุณรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพกซ์

ถุงเท้าสั้น สีกากี

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยักถูกระหวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าะข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสื้อที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำเป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีด สอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสื้อเบื้องต้น ทำด้วยหนังเป็นห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสื้อชั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหลังให้เชือกอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับผ้าผูกคอ

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสื้อชั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสื้อ สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสื้อสามัญ หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสื้อสามัญ หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกาย เช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสื้อสามัญ หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสื้อสามัญ หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสื้อสามัญ หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

5.1.3 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสื้อสามัญ

1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกปีกกว้าง สีกากี พับปีกข้างขวาขึ้น ประดับด้วยดอกจันชั้นเดียว ทำด้วยผ้าสีหรือพลาสติก² ตามใบแนบ 1 ทำยกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 กลางดอกจันมีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทอง มีหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาลแก่ กว้าง 2 เซนติเมตร พันรอบหมวก มีห้วขัดสีน้ำตาลแก่ด้านซ้าย ปีกหมวกสองข้างเจาะรูสำหรับร้อยสายรัด ด้านหลังศีรษะ สายรัดทำด้วยเชือกถักสีเดียวกับหมวก ผูกเป็นปมไว้ข้างหลัง

² ปัจจุบันดอกจันที่ทำด้วยผ้าไม่มีจำหน่าย จึงอนุโลมให้ใช้พลาสติกหรือวัสดุเทียมพลาสติกแทนได้

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเนื้อคอผ่าอกตลอด อกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม อกมีกระเป๋าสองข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋าสองข้างละ 1 ดุม มีอินทรีทูลีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีทูลีทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัตถุสีน้ำตาลแก่หรือสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ทำยักกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งไม่ใช่ห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กางเกง สีกากี ขาสั้นเนื้อเข้าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรง ห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปป³หรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าสองข้างตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋า และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล ขนาดกว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อชัยพฤกษ์

ถุงเท้ายาว สีกากี พับขอบไว้ได้เข้า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือสามัญ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยักกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีตามสีประจำหมู่ลูกเสือสามัญ ตามใบแนบ 3 ทำยักกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 14 เซนติเมตร 4 แถบซ้อนกัน ติดที่แขนเสื้อใต้ตะเข็บไหล่ซ้าย 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายชั้น

ชั้นลูกเสือตรี ทำด้วยผ้าสีกากี รูปโล่ กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีแดง แต่ไม่มีแถบคำขวัญ และมีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลือง ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสองข้างซ้าย

ชั้นลูกเสือโท ทำด้วยผ้าสีกากี รูปไต กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร มีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลืองเหนือกรอบสีแดง ในกรอบสีแดงมีคำว่า “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีเหลือง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้าย กึ่งกลางไหล่กับศอก

ชั้นลูกเสือเอก ทำด้วยผ้าสีกากีรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีแดง และมีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลือง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

³ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่ยอมรับ จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปแทนได้

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋ 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นลูกเสือสามัญ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์ สำหรับลูกเสือตรีและลูกเสือโท ซึ่งได้รับเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์ เมื่อเป็นลูกเสือสำรอง ให้ติดได้เช่นเดียวกับลูกเสือสำรอง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำมเบื้องต้น ทำด้วยผ้าสีกากี รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่ลูกเสือพูดได้ดี สีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋ ถ้าติดเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์อยู่แล้ว ให้ติดใต้เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกากี รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบ และคำว่า “ลูกเสือ” สีเขียว ภายในกรอบมีรูปตามที่กำหนด มีจำนวน 54 วิชา (ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525) ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าดว่นหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกัน ที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สายยงยศ ทำด้วยเชือกสีเขียวถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวาได้อินทรธนู ปลายสายรวมติดที่คุดมใต้ปกกระเป๋เสื้อข้างขวา ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญที่สอบได้วิชาลูกเสือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษที่กำหนด ในหลักสูตร

เครื่องหมายหัวหน้านายหมู่ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ ทำด้วยแถบผ้าสีขาว รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวเท่าแนวตั้งของกระเป๋ กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีจำนวนแถบและติด ดังนี้

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 3 แถบ ติดที่กระเป๋เสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีทับแถบกลาง

นายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 2 แถบ ติดที่กระเป๋เสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีอยู่ตรงกลาง

รองนายหมูลูกเสือ มีจำนวน 1 แแถบ ติดที่กระเป๋าสี้อย่างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสืออยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลือง เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสี้อย่างซ้าย ใช้เฉพาะหัวหน้านายหมูลูกเสือ นายหมูลูกเสือ และรองนายหมูลูกเสือ

5.1.4 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ⁴ ชาย

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ ชาย

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกมี 2 แบบ คือ

- หมวกปีกกว้าง สีกากี มีหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาลแก่ กว้าง 3 เซนติเมตร พันรอบหมวก มีหวัดสีน้ำตาลแก่ด้านซ้าย ปีกหมวก 2 ข้าง เจาะรูสำหรับร้อยสายรัดด้านหลังศีรษะ สายรัดทำด้วยเชือกถักสีเดียวกับหมวก ผูกเป็นปมไว้ข้างหลัง มีตราหน้าหมวกเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง

- หมวกทรงอ่อน สีเขียว มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสี้อย่างละ 1 กระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง ปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋าสี้อย่างละ 1 ดุม มีอินทรีสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

เนคไท สีเขียว กลัดเข็มเครื่องหมายเนตรนารีขนาดเล็กสีเงินลงยา

กางเกง สีกากี ขาวขาว ขาตรง ไม่พับปลายขา

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 4 เซนติเมตร หัวโลหะสีทอง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีกากี

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแบบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้ออย่างซ้าย

⁴ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลาง กระเป๋าสื่อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีขั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมาย วชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสาย ผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสื่อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับเนคไท

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดง วิทยฐานะและเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับ ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับ ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดงและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ ที่กึ่งกลางกระเป๋าสื่อข้างขวา

5.1.5 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ⁵ หญิง

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ หญิง

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกมี 2 แบบ คือ

- **หมวกปีกกว้าง** สีกากี มีหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาลแก่ กว้าง 3 เซนติเมตร พันรอบหมวก มีหัวขัดสีน้ำตาลแก่ด้านซ้าย ปีกหมวก 2 ข้าง เจาะรูสำหรับร้อยสายรัดด้านหลังศีรษะ สายรัดทำด้วยเชือกถักสีเดียวกับหมวก ผูกเป็นปมไว้ข้างหลัง มีตราหน้าหมวกเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง

- **หมวกทรงอ่อน** สีเขียว มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเนื้อคอปกผ่าอกตลอด อกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม อกมีกระเป๋าสองข้างละ 1 กระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง ปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋าสองข้างละ 1 ดุม มีอินทรีสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรี ทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมมีลักษณะกลมแบน ทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

เนคไท สีเขียว กลัดเข็มเครื่องหมายเนตรนารีขนาดเล็กสีเงินลงยา

กระโปรง สีกากี ยาวคลุมเข่า ไม่มีจีบ ขายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีกากี พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำย้อยบังคับคณลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสองข้างขวา

⁵ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีชั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมาย วชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสาย ผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับเนคไท

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับ ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับ ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดงและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

5.1.6 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเนตรนารีสามัญ

1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกปีกแคบ สีเขียวแก่ มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ปีกหมวกด้านหลังพับขึ้น เวลาสวมหมวกให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีเขียวแก่ แขนสั้น เนื้อคอผ่าอกตลอด อกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม อกมีกระเป๋าสองข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุมจนเจาะรังคัมกึ่งกลางกระเป๋าสองข้างละ 1 ดุม มีอินทรีทูลีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายแขน มีดุมที่ปลายอินทรีทูลีทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเขียวแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้อไว้ในกระโปรง หรือเย็บติดกระโปรงได้

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งไม่ใช่ห่วงกิเลสสวมผ้าผูกคอ

กระโปรง สีเขียวแก่ ยาวคลุมเข่า ด้านหน้าและด้านหลังพับเป็นจีบหันออกด้านข้าง ข้างละ 1 จีบ **เข็มขัด** หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายคุณรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำแบบนักเรียน หรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายเนตรนารีสามัญ ทำด้วยโลหะสีทองประกอบแถบโบว์อยู่ส่วนล่าง มีคำว่า “สามัญ” ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ใช้กลัดติดที่อกเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีกรมท่ารูปวงรี กว้าง 3.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร ตรงกลางมีรูปดอกไม้สีขาวชนิดต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ ติดที่แขนเสื้อใต้ตะเข็บไหล่ซ้าย 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายชั้น

เนตรนารีตรี ทำด้วยผ้าสีกาบี่ รูปโล่ กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีเครื่องหมายวชิรสีแสดและมีคำว่า “เนตรนารี” สีแสดติดที่กึ่งกลางกระเป๋าด้านซ้าย

เนตรนารีโท ทำด้วยผ้าสีกาบี่ รูปไต กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร มีคำว่า “เนตรนารี” สีแสด เหนือกรอบสีแสด ในกรอบสีแสดมีคำขวัญ “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีแสด ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เนตรนารีเอก ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีเครื่องหมายวชิรสีแสดและแถบคำขวัญ “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีแสด และมีคำว่า “เนตรนารี” สีแสด ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋ 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นเนตรนารีสามัญ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแสด รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแสด รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายนกบิน สำหรับเนตรนารีตรีและเนตรนารีโทซึ่งได้รับเครื่องหมายนกบิน เมื่อเป็นเนตรนารีสามัญ ให้ติดได้เช่นเดียวกับเนตรนารีสำรอง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำม ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่เนตรนารีพูดได้ดีสีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋

สายยศ ทำด้วยไหมสีน้ำเงิน ถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวาใต้อินทราฐู ใช้ได้เฉพาะเนตรนารีสามัญที่สอบได้วิชาเนตรนารีเอก กับสอบได้วิชาพิเศษอื่นตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบและคำว่า “เนตรนารี” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 42 รายวิชา (ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และระเบียบเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520) ถ้าสอบวิชาพิเศษ ได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

เครื่องหมายประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี ทำด้วยแถบผ้าสีขาว กว้าง 1.5 เซนติเมตร เย็บติดตามแนวตั้งของกระเป่าเสื้อข้างซ้ายยาวตามขนาดของกระเป่า มีจำนวนแถบ ดังนี้

ประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 3 แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรีทับแถบกลาง

หัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 2 แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรียู่ตรงกลาง

รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 1 แถบ ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรียู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลือง เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป่าเสื้อข้างซ้าย ใช้เฉพาะประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี

5.2 ลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร

5.2.1 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย

1.1) เครื่องแบบ

1.1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีกาเกี กะบังสีดำ ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร มีสายรัดคางกว้าง 1 เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมหมวกข้างละ 1 ดุม มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรูปสมอเรือ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีกาเกี แขนสั้นเนื้อสอผ่าอกตลอด มีสาคว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าะข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุม ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอ ด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

กางเกง สีกาเกี ขาสั้นเนื้อเข้าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรงห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปป⁶ หรือ ดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าทตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋า และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 4 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพกซ์

ถุงเท้ายาว สีกาเกี พับขอบไว้ได้เข้า ได้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพูสีเขี้ยวข้างละ 2 พู

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีขาว กะบังสีดำ ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร มีสายรัดคางกว้าง 1 เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมหมวกข้างละ 1 ดุม มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรูปสมอเรือ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีขาว แขนสั้นเนื้อสอผ่าอกตลอด มีสาคว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าะข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุม ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร

⁶ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่ยอมรับ จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปแทนได้

เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนทางด้านคอ ด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบน ทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

กางเกง สีขาว ขาสั้นเนื้อเข้าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรงห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปป⁷หรือ ดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าทตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋า และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว กว้าง 4 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะ สีทอง มีลายฉลุรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซิปพุกซ์

ถุงเท้าขาว สีขาว พับขอบไว้ได้เข้า ได้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเขียวยาวข้างละ 2 พู่

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่แขนเสื้อข้างขวาระหว่างไหล่กับศอก

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนึ่งสวมคอ โดยให้เครื่องหมายวุฒแบดจ์อยู่ด้านหน้า

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

⁷ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปแทนได้

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร กว้าง 3 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีข้างขวา

5.2.2 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง ลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง

1.1) เครื่องแบบ

1.1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีกาเกี กะบังสีดำ ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร มีสายรัดคางกว้าง 1 เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมหมวกข้างละ 1 ดุม มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรูปสมอเรือ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีกาเกี แขนสั้นเนื้อsockผ่าอกตลอด มีสาคว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสีข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุม ขายกลางแหลมเจาะรังดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบน ทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

กระโปรง สีกาเกี ยาวครึ่งน่อง ไม่มีจีบ ขายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพกฤษ

ถุงเท้าสั้น สีกาเกี

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีขาว กะบังสีดำ ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร มีสายรัดคางกว้าง 1 เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมหมวกข้างละ 1 ดุม มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรูปสมอเรือ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีขาว แขนสั้นเนื้อsockผ่าอกตลอด มีسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าะข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน ขายกลางแหลม เจาะรังดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีทูลีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีทูลีทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัตถุเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

กระโปรง สีขาว ยาวครึ่งน่อง ไม่มีจีบ ขายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาว กว้าง 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะ สีทอง มีลายฉลุรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซิปพญักษ์

ถุงเท้าสั้น สีขาว

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่แขนเสื้อข้างขวาระหว่างไหล่กับศอก

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีด สอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนึ่งสวมคอ โดยให้เครื่องหมายวุฒแบดจ์อยู่ด้านหน้า

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่งที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีขาว

5.2.3 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร

1) เครื่องแบบ

1.1) เครื่องแบบกาก็ ประกอบด้วย

หมวกกะลาสี สีกาก็ ทำด้วยผ้า ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร มีอักษร “ลูกเสือสมุทร” สีทอง มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทองกำกับหน้าและหลัง ปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางนกแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

เสื้อกะลาสี สีกาก็ แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋าสีไม่มีปก 1 กระเป๋า ใต้คอด้านหน้ามีแถบผ้าสีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 25 เซนติเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

เสื้อชั้นใน คอกลม แขนสั้น สีขาว

ผ้าผูกคอ สีดำ รูปสามเหลี่ยม พับมุมข้างหนึ่งเข้ากับฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกัน กว้าง 6 เซนติเมตร ผูกชายทั้ง 2 ข้างต่อกันคล้องไว้ใต้ปกเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้าตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาว สำหรับผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบเหนือชายสุดผ้าผูกคอ 6 เซนติเมตร

กางเกง สีกาก็ ขาสั้นเหนือเข่าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกงเมื่อยืนตรง ห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผาตรงส่วนหน้า ใช้ซิปปับหรือคุมขัดซ่อนไว้ ด้านในมีกระเป๋าสีตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋าและมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายตุ้มนูนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อขัดทุกซี่

ถุงเท้ายาว สีกาก็ พับขอบไว้ใต้เข่า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

⁸ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้คุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปับแทนได้

1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกกะลาสี สีขาว ทำด้วยผ้า ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร มีอักษร “ลูกเสือสมุทร” สีทอง มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทองกำกับหน้าและหลัง ปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางนกแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

เสื้อกะลาสี สีขาว แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋ายาวไม่มีปก 1 กระเป๋า ใต้คอด้านหน้ามีแถบผ้า สีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 25 เซนติเมตร ปกคอด้านบนทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีแถบผ้าสีขาวทาบ 2 แถบ แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร แถบในกว้าง 5 มิลลิเมตร เย็บติดห่างจาก แถบนอก 5 มิลลิเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

เสื้อชั้นใน คอกลม แขนสั้น สีขาว

ผ้าผูกคอ สีดำ รูปสามเหลี่ยม พับมุมข้างหนึ่งเข้ากับฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกัน กว้าง 6 เซนติเมตร ผูกชายทั้ง 2 ข้างต่อกันคล้องไว้ได้ปกเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้าตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายพับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาว สำหรับผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบเหนือชายสุดผ้าผูกคอ 6 เซนติเมตร

กางเกง สีขาว ขาสั้นเหนือเข่าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกงเมื่อยืนตรง ห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปป⁹หรือดุมขัดซ่อนไว้ ด้านในมีกระเป๋าด้านแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋าและมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาว กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะ สีทอง มีลายฉลุรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพกซ์

ถุงเท้ายาว สีขาว พับขอบไว้ได้เข้า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสี ตามใบแนบ 2 ทำยักกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่ปกด้านหลังของเสื้อกะลาสีอยู่กึ่งกลาง

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีตามสีประจำหมู่ลูกเสือสามัญตามใบแนบ 3 ทำยักกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 14 เซนติเมตร 4 แถบซ้อนกัน ติดที่แขนเสื้อได้ตะเข็บไหล่ซ้าย 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายชั้น

ชั้นลูกเสือตรี ทำด้วยผ้าสีกากี รูปโล่ กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร มีรูปตรา คณะลูกเสือแห่งชาติสีแดง แต่ไม่มีแถบคำขวัญ และมีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลือง ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีขาวข้างซ้าย

ชั้นลูกเสือโท ทำด้วยผ้าสีกากี รูปไต กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร มีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลืองเหนือกรอบสีแดง ในกรอบสีแดงมีคำว่า “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีเหลือง ติดที่แขนเสื้อ ข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

⁹ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปแทนได้

ชั้นลูกเสือเอก ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีแดง และมีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลือง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋ 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นลูกเสือสามัญ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์ สำหรับลูกเสือตรีและลูกเสือโท ซึ่งได้รับเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์เมื่อเป็นลูกเสือสำรอง ให้ติดได้เช่นเดียวกับลูกเสือสำรอง

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำมเบื้องต้น ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่ลูกเสือพูดได้ดี สีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋ ถ้าติดเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์อยู่แล้ว ให้ติดใต้เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบและคำว่า “ลูกเสือ” สีเขียว ภายในกรอบมีรูปตามที่กำหนด มีจำนวน 54 วิชา (ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525) ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

เครื่องหมายหัวหน้านายหมู่ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ ทำด้วยแถบผ้าสีขาว รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวเท่าแนวตั้งของกระเป๋ กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีจำนวนแถบและติด ดังนี้

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 3 แถบ ติดที่กระเป๋เสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีทับแถบกลาง

นายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 2 แถบ ติดที่กระเป๋เสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีอยู่ตรงกลาง

รองนายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 1 แถบ ติดที่กระเป๋เสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีอยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสื่อข้างซ้าย เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติ ใช้สายนกหวีดสีเหลือง เมื่อแต่งเครื่องแบบขาว ใช้สายนกหวีดสีขาว ใช้เฉพาะหัวหน้านายหมู่ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ

5.2.4 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ¹⁰ เหล่าสมุทร ชาย

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร ชาย

1.1) เครื่องแบบ

1.1.1) เครื่องแบบปกติ ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีปกติ กะบังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุม ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็ก ติดที่ขอบหมวกด้านละ 1 เม็ด มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารีทำด้วยโลหะสีทอง

เสื้อกะลาสี สีปกติ แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋าสอดไม่มีปก 1 กระเป๋า ไต๋คอด้านหน้ามีแถบสีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

กางเกง สีปกติ ขายาว ขาตรง ไม่พับปลายขา

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 4 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีปกติ

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีขาว กะบังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุม ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็ก ติดที่ขอบหมวกด้านละ 1 เม็ด มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารีทำด้วยโลหะสีทอง

เสื้อกะลาสี สีขาว แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋าสอดไม่มีปก 1 กระเป๋า ไต๋คอด้านหน้ามีแถบสีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร ปกด้านบนทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีแถบผ้าสีขาวทาบ 2 แถบ แถบนอก กว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร แถบในกว้าง 5 มิลลิเมตร เย็บติดห่างจากแถบนอก 5 มิลลิเมตร แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

กางเกง สีขาว ขายาว ขาตรง ไม่พับปลายขา

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาว กว้าง 4 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

¹⁰ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีขั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมายวชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนึ่งสวมคอ โดยให้เครื่องหมายวุฒแบดจ์อยู่ด้านหน้า

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่งทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดง และขอบสีทอง

5.2.5 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ¹¹ เหล่าสมุทร หญิง

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร หญิง

1.1) เครื่องแบบ

1.1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีกากี กะบังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุม ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็ก ติดที่ขอบหมวกด้านละ 1 เม็ด มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารีทำด้วยโลหะสีทอง

เสื้อกะลาสี สีกากี แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋ापะไม่มีปก 1 กระเป๋า ใต้คอด้านหน้ามีแถบ สีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

กระโปรง สีกากี ยาวคลุมเข่า ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทอง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีกากี พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีขาว กะบังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุม ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็ก ติดที่ขอบหมวกด้านละ 1 เม็ด มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารีทำด้วยโลหะสีทอง

เสื้อกะลาสี สีขาว แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋ापะไม่มีปก 1 กระเป๋า ใต้คอด้านหน้ามีแถบ สีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร ปกด้านบนทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีแถบผ้าสีขาวทาบ 2 แถบ แถบนอก กว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร แถบในกว้าง 5 มิลลิเมตร เย็บติดห่างจากแถบนอก 5 มิลลิเมตร แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร การแต่งเครื่องแบบ ให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

กระโปรง สีขาว ยาวคลุมเข่า ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาว กว้าง 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

¹¹ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับลูกเสือ รองผู้กำกับ กองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารี สามัญ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแบบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีขั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมายวชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ โดยให้เครื่องหมายวุฒแบดจ์อยู่ด้านหน้า

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดง และขอบสีทอง

5.2.6 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร

1) เครื่องแบบ

1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกกะลาสี สีกากี ทำด้วยผ้า ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร มีอักษร “เนตรนารีสมุทร” สีทอง มีรูปเครื่องหมายเนตรนารีสีทองกำกับหน้าและหลัง ปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

เสื้อกะลาสี สีกากี แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋าะไม่มีปก 1 กระเป๋ ใต้คอด้านหน้ามีแถบผ้า สีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

เสื้อชั้นใน คอกลม แขนสั้น สีขาว

ผ้าผูกคอ สีดำ รูปสามเหลี่ยม พับมุมข้างหนึ่งเข้ากับฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกัน กว้าง 6 เซนติเมตร ผูกชายทั้ง 2 ข้างต่อกันคล้องไว้ได้ปกเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้าตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาว สำหรับผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบเหนือชายสุดผ้าผูกคอ 6 เซนติเมตร

กระโปรง สีกากี ยาวเสมอเข่า ด้านหน้าและด้านหลังพับเป็นจีบหันออกด้านข้าง ข้างละ 1 จีบ

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูป สีเหลี่ยมผืนผ้า มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกกะลาสี สีขาว ทำด้วยผ้า ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร มีอักษร “เนตรนารีสมุทร” สีทอง มีรูปเครื่องหมายเนตรนารีสีทองกำกับหน้าและหลัง ปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

เสื้อกะลาสี สีขาว แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋าะไม่มีปก 1 กระเป๋ ใต้คอด้านหน้ามีแถบ สีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร ปกด้านบนทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีแถบผ้าสีขาวทาบ 2 แถบ แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร แถบในกว้าง 5 มิลลิเมตร เย็บติดห่างจาก แถบนอก 5 มิลลิเมตร แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร การแต่งเครื่องแบบ ให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

เสื้อชั้นใน คอกลม แขนสั้น สีขาว

ผ้าผูกคอ สีดำ รูปสามเหลี่ยม พับมุมข้างหนึ่งเข้ากับฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกัน กว้าง 6 เซนติเมตร ผูกชายทั้ง 2 ข้างต่อกันคล้องไว้ได้ปกเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้าตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาว สำหรับผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบเหนือชายสุดผ้าผูกคอ 6 เซนติเมตร

กระโปรง สีขาว ยาวเสมอเข่า ด้านหน้าและด้านหลังพับเป็นจีบหันออกด้านข้าง ข้างละ 1 จีบ

เข็มขัด หนึ่งหรือวัตถุเทียมหนึ่งสีขาว กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนึ่ง วัตถุเทียมหนึ่งหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้น ชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ปกด้านหลังของเสื้อกะลาสีอยู่กึ่งกลาง

เครื่องหมายเนตรนารีสามัญ ทำด้วยโลหะสีทองประกอบแถบโบว์อยู่ส่วนล่าง มีคำว่า “สามัญ” ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ใช้กลัดติดที่อกเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีกรมท่ารูปวงรี กว้าง 3.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร ตรงกลางมีรูปดอกไม้สีขาวชนิดต่าง ๆ ตามที่กำหนด ติดที่แขนเสื้อใต้ตะเข็บไหล่ซ้าย 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายชั้น

เนตรนารีตรี ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีเครื่องหมายวชิรสีแสดและมีคำว่า “เนตรนารี” สีแสดติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อด้านซ้าย

เนตรนารีโท ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปไต กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร มีคำว่า “เนตรนารี” สีแสด เหนือกรอบสีแสด ในกรอบสีแสดมีคำขวัญ “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีแสด ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เนตรนารีเอก ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีเครื่องหมายวชิรสีแสดและแถบคำขวัญ “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีแสด และมีคำว่า “เนตรนารี” สีแสด ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋าสีเสื้อ 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นเนตรนารีสามัญ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแสด รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแสด รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายนกบิน สำหรับเนตรนารีตรีและเนตรนารีโทซึ่งได้รับเครื่องหมายนกบินเมื่อเป็นเนตรนารีสำรอง ให้ติดได้เช่นเดียวกับเนตรนารีสำรอง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋าสีเสื้อ

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำม ทำด้วยผ้าสีกาภิ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่เนตรนารี พุดได้ดีสีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกาภิ รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบ และคำว่า “เนตรนารี” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 42 รายวิชา (ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วย การปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520) ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพาย ทำด้วยผ้าต่วนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้าย ไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

เครื่องหมายประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี ทำด้วยแถบผ้าสีขาว กว้าง 1.5 เซนติเมตร เย็บติดตามแนวตั้งของกระเป๋เสื้อข้างซ้ายยาวตามขนาดของกระเป๋ มีจำนวนแถบ ดังนี้

ประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 3 แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรีทับแถบกลาง

หัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 2 แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรีอยู่ตรงกลาง

รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 1 แถบ ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรีอยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋เสื้อ ข้างซ้าย เมื่อแต่งเครื่องแบบกาภิ ใช้สายนกหวีดสีเหลือง เมื่อแต่งเครื่องแบบขาว ใช้สายนกหวีดสีขาว ใช้เฉพาะ ประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารีและรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี

5.3 ลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ

5.3.1 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ มีปีกนก 2 ข้าง ยาวข้างละ 2 เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด อกเสื้อทำเป็นสาบกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม อกมีกระเปาะข้างละ 1 กระเปาะ มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเปาะ 1 ดุม มีอินทรีสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัตถุสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีขลิบสีขาบขนาด 2 เซนติเมตร 2 ด้าน มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งเป็นห่วงกิ่วลวดสลึงผ้าผูกคอ

กางเกง สีเทา ขาสั้นเหนือเข้าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรง ห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปป¹²หรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเปาะตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเปาะ และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อพับทุกข

ถุงเท้ายาว สีเทา พับขอบไว้ได้เข้า ได้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเขียวข้างละ 2 พู่

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเปาะเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

¹² ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปแทนได้

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีด สอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น ทำด้วยหนังเป็นห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหลังให้เชือกอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับผ้าผูกคอ

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกาย เช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ เช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง โดยติดเครื่องหมาย ตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

5.3.2 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ มีปีกนก 2 ข้าง ยาวข้างละ 2 เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเนื้อคอผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีขลิบสีขาบนขนาด 2 เซนติเมตร 2 ด้าน มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งเป็นห่วงกิ่วลวดสลึงสวมผ้าผูกคอ

กระโปรง สีเทา มีจีบกึ่งกลาง ยาวครึ่งน่อง

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพฤษ

ถุงเท้าสั้น สีเทา

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าช้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำเป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือเบื้องต้น ทำด้วยหนังเป็นห่วงกิ่วลวด สวมผ้าผูกคอ

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหลังให้เชือกอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับผ้าผูกคอ

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ เช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง โดยติดเครื่องหมาย ตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีข้างขวา

5.3.3. เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ

1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปตราหน้าคณะลูกเสือแห่งชาติ มีรูปปีกนก 2 ข้าง ยาวข้างละ 2 เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสีข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้า เป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งไม่ใช่ห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กางเกง สีเทา ขาสั้นเหนือเข่าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกงเมื่อยืนตรงห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผาตรงส่วนหน้า ใช้ซิปป¹³หรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าสีข้างตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋า และมีหุ้ร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อขัดพุกซ์

ถุงเท้ายาว สีเทา พับขอบไว้ได้เข้า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสี ตามใบแนบ 2 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีตามสีประจำหมู่ลูกเสือสามัญตามใบแนบ 3 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 14 เซนติเมตร 4 แถบซ้อนกัน ติดที่แขนเสื้อใต้ตะเข็บไหล่ซ้าย 1 เซนติเมตร

¹³ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปแทนได้

เครื่องหมายชั้น

ชั้นลูกเสือตรี ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีแดง แต่ไม่มีแถบคำขวัญ และมีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลือง ติดที่กึ่งกลางกระเปาะเสื้อข้างซ้าย

ชั้นลูกเสือโท ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปไต กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร มีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลืองเหนือกรอบสีแดง ในกรอบสีแดงมีคำว่า “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีเหลือง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้าย กึ่งกลางไหล่กับศอก

ชั้นลูกเสือเอก ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีแดง และมีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลือง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเปาะ 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นลูกเสือสามัญ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์ สำหรับลูกเสือตรีและลูกเสือโท ซึ่งได้รับเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์เมื่อเป็นลูกเสือสำรอง ให้ติดได้เช่นเดียวกับลูกเสือสำรอง

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำมเบื้องต้น ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่ลูกเสือพูดได้ดี สีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเปาะ ถ้าติดเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์อยู่แล้ว ให้ติดใต้เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบและคำว่า “ลูกเสือ” สีเขียว ภายในกรอบมีรูปตามที่กำหนด มีจำนวน 54 วิชา (ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525) ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกับที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนพื้นผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สายยงยศ ทำด้วยเชือกสีเขียวถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวาใต้อินทรีธนู ปลายสายรวมติดที่คุมใต้ปกกระเปาะเสื้อข้างขวา ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญที่สอบได้วิชาลูกเสือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายหัวหน้านายหมูลูกเสือ **นายหมูลูกเสือ** และ**รองนายหมูลูกเสือ** ทำด้วยแถบผ้าสีขาว รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวเท่าแนวตั้งของกระเป๋ กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีจำนวนแถบและติด ดังนี้

หัวหน้านายหมูลูกเสือ มีจำนวน 3 แถบ ติดที่กระเป๋าสี้อย่างซ้ายตามแนวตั้ง เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายลูกเสือตรียุบแถบกลาง

นายหมูลูกเสือ มีจำนวน 2 แถบ ติดที่กระเป๋าสี้อย่างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือตรียุบตรงกลาง

รองนายหมูลูกเสือ มีจำนวน 1 แถบ ติดที่กระเป๋าสี้อย่างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือตรียุบทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลือง เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสี้อย่างซ้าย ใช้เฉพาะหัวหน้านายหมู่ นายหมู่และรองนายหมู่

5.3.4 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ¹⁴
เหล่าอากาศ ชาย

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ ชาย

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเนื้อสอผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสี้อย่างละ 1 กระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่งปกรูบมน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋ 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูน ทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

เนคไท สีเขียว กลัดเข็มเครื่องหมายเนตรนารีขนาดเล็กสีเงินลงยา

กางเกง สีเทา ขาวยาว ขาตรง ไม่พับปลายขา

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีเทา

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

¹⁴ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีชั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมายชिरารุสสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับเนคไท

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดงและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

5.3.5 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ¹⁵ เหล่าอากาศ หญิง

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ หญิง

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด อกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม อกมีกระเป๋าสองข้างละ 1 กระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่งปกรูปมน ขายกลางแหลม เจาะรังดุมกึ่งกลางกระเป๋าสองข้างละ 1 ดุม มีอินทรีรูปเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีรูปเดียว ทางด้าน คอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบน ทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้อ อยู่ภายในกระโปรง

เนคไท สีเขียว กลัดเข็มเครื่องหมายเนตรนารีขนาดเล็กสีเงินลงยา

กระโปรง สีเทา ยาวคลุมเข่า ไม่มีจีบ ขายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีเทา พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสี ตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบ ของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลาง มีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสองข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

¹⁵ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง ลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีชั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมาย วชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสาย ผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบงค์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับเนคไท

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบงค์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดง วิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ เหล่าอากาศ หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกาย เช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ เหล่าอากาศ หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ เช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดง และขอบสีทอง โดยติด เครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

5.3.6 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ

1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกปีกแคบ สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ปีกหมวก ด้านหลังพับขึ้น เวลาสวมหมวกให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้น เนื้อคอผ่าอกตลอด อกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม อกมีกระเป๋าปะข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน เจาะรังดุมกึ่งกลาง กระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่ เสื้อด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบน ทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้อไว้ภายในกระโปรง หรือเย็บติดกระโปรงได้

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้า เป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบ ของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วง ซึ่งไม่ใช่ห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

กระโปรง สีเทา ยาวเสมอเข่า ด้านหน้าและด้านหลังพับเป็นจีบหันออกด้านข้าง ข้างละ 1 จีบ

เข็มขัด หนึ่งหรือวัตถุเทียมหนึ่งสีดำ กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีเทา พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนึ่งหรือวัตถุเทียมหนึ่งสีดำแบบนักเรียน หรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายเนตรนารีสามัญ ทำด้วยโลหะสีทองประกอบแถบโบว์อยู่ส่วนล่าง มีคำว่า “สามัญ” ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ใช้ลวดติดที่อกเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีกรมท่ารูปวงรี กว้าง 3.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร ตรงกลางมีรูปดอกไม้สีขาวชนิดต่าง ๆ ตามที่กำหนด ติดที่แขนเสื้อใต้ตะเข็บไหล่ซ้าย 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายชั้น

เนตรนารีตรี ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีเครื่องหมายวชิรสีแสดและมีคำว่า “เนตรนารี” สีแสดติดที่กึ่งกลางกระเป๋าด้านซ้าย

เนตรนารีโท ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปไต กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร มีคำว่า “เนตรนารี” สีแสด เหนือกรอบสีแสด ในกรอบสีแสดมีคำขวัญ “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีแสด ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เนตรนารีเอก ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ ยาว 5 เซนติเมตร กว้าง 3 เซนติเมตร มีเครื่องหมายวชิรสีแสดและแถบคำขวัญ “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีแสด และมีคำว่า “เนตรนารี” สีแสด ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋าด้านซ้าย 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นเนตรนารีสามัญ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแสด รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแสด รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายนกบิน สำหรับเนตรนารีตรีและเนตรนารีโทซึ่งได้รับเครื่องหมายนกบินเมื่อเป็นเนตรนารีสำรอง ให้ติดได้เช่นเดียวกับเนตรนารีสำรอง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋าด้านซ้าย

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำม ทำด้วยผ้าสีทากีรูปเหลี่ยม ผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่เนตรนารีพูดได้ดีสีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋

สายยงยศ ทำด้วยไหมสีน้ำเงิน ถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวาใต้อินทรรณู ปลายสายรวมติด ที่คุดมได้ปกกระเป๋เสื้อข้างขวา ใช้ได้เฉพาะเนตรนารีสามัญที่สอบได้วิชาเนตรนารีเอก กับสอบได้วิชาพิเศษ ตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีทากี รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบ และคำว่า “เนตรนารี” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 42 รายวิชา (ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520) ถ้าสอบวิชา พิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะ ระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วย ผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาบข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกัน ที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

เครื่องหมายประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี ทำด้วยแถบผ้าสีขาว กว้าง 1.5 เซนติเมตร เย็บติดตามแนวตั้งของกระเป๋เสื้อข้างซ้ายยาวตามขนาดของกระเป๋ มีจำนวนแถบ ดังนี้

ประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 3 แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้ เครื่องหมายเนตรนารีตรีทับแถบกลาง

หัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 2 แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมาย เนตรนารีตรีอยู่ตรงกลาง

รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 1 แถบ ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรีอยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลือง เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ ในกระเป๋เสื้อข้างซ้าย ใช้เฉพาะประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี

อ้างอิงจาก

1. กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507
2. กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507
3. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520
4. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2528
5. คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ประจำปี พ.ศ. 2562
6. คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ประเภทสามัญรุ่นใหญ่ ประจำปี 2566

หมวดที่ 2

การปฏิบัติขณะอยู่กับที่

หมวดที่ 2 การปฏิบัติขณะอยู่กับที่ กล่าวถึง คำบอกที่ใช้ในการประกวระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี สามัญ และการปฏิบัติตามคำบอกของผู้เข้าร่วมการประกวดในตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ พร้อมทั้งภาพประกอบการปฏิบัติขณะอยู่กับที่ ดังนี้

1. คำบอกและแนวปฏิบัติในการปฏิบัติขณะอยู่กับที่

คำว่า “ลูกเสือ” ให้ความหมายรวมถึง “เนตรนารี” ด้วยในทุกแห่ง

1.1 การทำความเคารพ

- คำบอก “ลูกเสือ - ตรง” “ทำความเคารพประธานในพิธี” “ตรงหน้า - ระวัง” “วันทยา - วุธ”
- บรรเลงเพลงมหาฤกษ์

- ผู้ถือป้าย อยู่ในท่าตรง
- ผู้ถือธงประจำกอง อยู่ในท่าตรง และทำความเคารพด้วยท่าโรยธง
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง อยู่ในท่าตรง และทำวันทยาวัธด้วยไม้ถือ
- ลูกเสือ อยู่ในท่าตรงและทำวันทยาวัธ

- จบเพลงมหาฤกษ์ คำบอก “เรียบ - อาวุธ, ตามระเบียบ, พัก”

- ผู้ถือป้าย อยู่ในท่าตรง และหย่อนเข้าขวา
- ผู้ถือธงประจำกอง ลดธงลง อยู่ในท่าตรง แล้วทำท่าพัก โดยหย่อนเข้าขวา
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง เรียบอาวุธด้วยไม้ถือ ทำท่าตรง และอยู่ในท่าพัก โดยหย่อนเข้าขวา
- ลูกเสือ เรียบอาวุธ และอยู่ในท่าพักตามระเบียบ

1.2 การกล่าวรายงานต่อประธานในพิธี

1.3 การกล่าวคำปฏิญาณ

- คำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง”

- ทุกคนอยู่ในท่าตรง

- คำบอก “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า”

- ผู้ถือป้าย แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้ถือธงประจำกอง แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ลูกเสือ แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้กำกับกอง และรองผู้กำกับกอง ลูกเสือประเภทอื่น แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ลูกเสือสำรอง แสดงรหัสโดยการทำวันทยาวัธ 2 นิ้ว

- คำบอก “ข้าสัญญาว่า” / (เฉพาะลูกเสือสำรองกล่าวตาม)

ข้อ 1 / ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ / ศาสนา/ พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 / ข้าจะยึดมั่นในกฎของลูกเสือสำรอง / และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกวัน

- ลูกเสือสำรองกล่าวตามคำกล่าวนำที่ละวรรคโดยเริ่มตั้งแต่เริ่มจนจบ แล้วลดมือลงอยู่ในท่าตรง
- ลูกเสือประเภทอื่น ผู้กำกับกอง และรองผู้กำกับกองลูกเสือยืนในท่าแสดงรหัส เมื่อลูกเสือสำรองกล่าวจบ ลดมือลงอยู่ในท่าตรง

- คำบอก “ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า”

- ผู้ถือป้าย แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้ถือธงประจำกอง แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ลูกเสือ แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือประเภทอื่น แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ลูกเสือสำรอง แสดงรหัสโดยการทำวันทยหัตถ์ 2 นิ้ว

- คำบอก “ด้วยเกียรติของข้า” / ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 / ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ / ศาสนา/ พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 / ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 / ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ ยืนในท่าแสดงรหัสของลูกเสือ กล่าวตามคำกล่าวนำที่ละวรรคโดยเริ่มตั้งแต่เริ่มจนจบ แล้วลดมือลงอยู่ในท่าตรง
- ลูกเสือสำรอง ยืนในท่าแสดงรหัสโดยการทำวันทยหัตถ์ 2 นิ้ว (ไม่ต้องกล่าวตาม) เมื่อผู้กำกับกอง และรองผู้กำกับกอง กล่าวจบ ให้ลดมือลงอยู่ในท่าตรง

1.4 ประธานในพิธีให้โอวาท

- จบคำให้โอวาท
- คำบอก “ลูกเสือ, ตรงหน้า - ระวัง, วันทยา-วุธ”
- บรรเลงเพลงมหาฤกษ์
 - ผู้ถือป้าย อยู่ในท่าตรง
 - ผู้ถือธงประจำกอง ทำความเคารพด้วยท่าโรยธง
 - ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง ทำวันทยาวุธด้วยไม้ถือ
 - ลูกเสือ ทำวันทยาวุธ
- จบเพลงมหาฤกษ์ คำบอก “เรียบ - อาวุธ”
 - ผู้ถือป้าย อยู่ในท่าตรง
 - ผู้ถือธงประจำกอง ลดธงลง และอยู่ในท่าตรง
 - ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง เรียบอาวุธ และอยู่ในท่าตรง
 - ลูกเสือ เรียบอาวุธ และอยู่ในท่าตรง

2. การทำความเคารพและกล่าวคำปฏิญาณขณะอยู่กับที่

2.1 ผู้ถือป้าย

2.1 ผู้ถือป้าย

2.1.1 ขณะอยู่กับที่ ให้ยืนอยู่ในท่าตรงโดยถือป้ายทั้งสองมือ มือขวากำคั้นป้ายชิดแผ่นป้าย มือซ้ายกำต่อลงมาชิดมือขวา โคนคั้นป้ายจรดพื้นตรงหน้ากึ่งกลางระหว่างปลายเท้าทั้งสอง เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนเข่าขวา

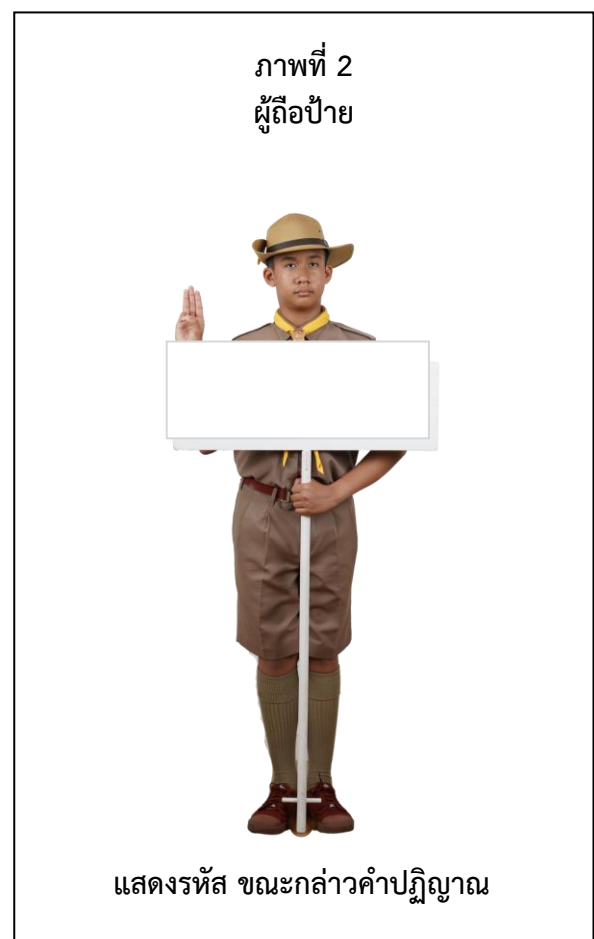
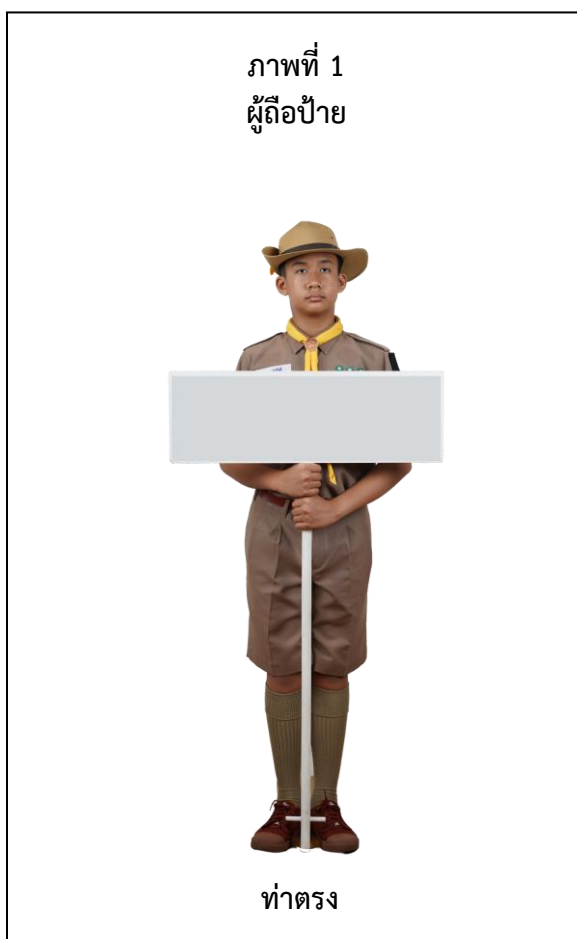
2.1.2 การทำความเคารพขณะอยู่กับที่ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 1)

2.1.3 การกล่าวคำปฏิญาณ

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ.... กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือมือซ้ายถือคั้นป้ายไว้ (ภาพที่ 2)

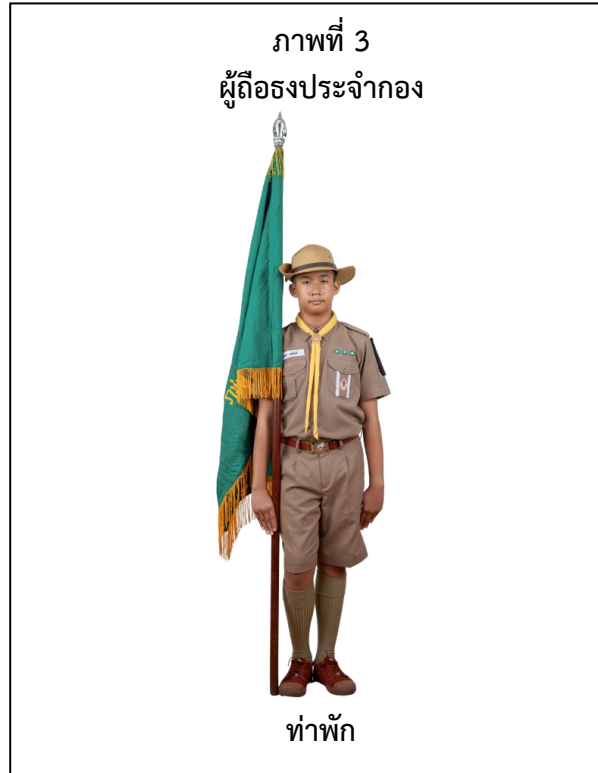
เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบให้ลดมือขวาลง กำคั้นป้าย และอยู่ในท่าตรง

2.2 ผู้ถือธงประจำกอง

2.2.1 ขณะอยู่กับที่ ให้ยืนอยู่ในท่าตรง โดยถือธงด้วยมือขวา โคนคันธงจรดกับพื้นปลายข้างนิ้วก้อย
เท้าขวา คั่นธงแนบกับลำตัวอยู่ในร่องไหล่ขวา

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนเข้าขวา (ภาพที่ 3)

2.2.2 การทำความเคารพขณะอยู่กับที่ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 4)

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตรงหน้า - ระวัง” ให้ใช้มือซ้ายไปจับคันธงชิดมือขวา (ภาพที่ 5) แล้วใช้มือซ้ายยกคันธงขึ้นมาในแนวตรงเสมอไหล่ ข้อศอกซ้ายตั้งเป็นมุมฉากกับลำตัว มือขวายังคงเหยียดตรงและจับคันธงไว้ (ภาพที่ 6) แล้วทำกิ่งขวาหัน (ภาพที่ 7)

ภาพที่ 5

ผู้ถือธงประจำกองใช้มือซ้ายไปจับคันธง
ชิดมือขวาและเหนือมือขวา

ภาพที่ 6

ผู้ถือธงประจำกองใช้มือซ้ายยกคันธงขึ้นมา
ในแนวตรงเสมอไหล่ ข้อศอกซ้าย
ตั้งเป็นมุมฉากกับลำตัว
มือขวายังคงเหยียดตรง และจับคันธงไว้

ภาพที่ 7

ทำกิ่งขวาหัน

การโรยธง

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “วันทยา-วุธ” และได้ยินเพลงมหาฤกษ์ ให้ค่อย ๆ ลดปลายคันธงไปทางไหล่ซ้าย ตามจังหวะเพลงพร้อมกับเลื่อนมือซ้ายที่กำลังธงมาทางด้านไหล่ซ้าย โดยการลดข้อศอกซ้ายลงแนบลำตัว จนคันธงอยู่ในแนวนานกับพื้น (เมื่อเพลงบรรเลงถึงครึ่งเพลง) มือซ้ายอยู่เสมอนวไหล่ซ้ายห่างจากลำตัว 1 ฝ่ามือ แขนขวาเหยียดตรงไปทางขวามือตามคันธง และให้คันธงวางอยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้มือขวา (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 8

ท่าโรยธง

การยกคันธงขึ้นตั้งตรง

เมื่อเพลงบรรเลงถึงครึ่งเพลง ให้ยกปลายคันธงกลับขึ้นช้า ๆ โดยใช้มือขวากดโคนคันธงลง มือซ้ายที่กำคันธงอยู่ทางด้านไหล่ซ้าย ค่อย ๆ เลื่อน กลับมาทางด้านไหล่ขวาจนมือซ้ายที่กำคันธงเสมอไหล่ขวา ข้อศอกซ้ายขนานกับพื้น จนคันธงตั้งตรงและแขนขวาเหยียดตรงแนบลำตัว พร้อมกับเพลงบรรเลงจบ (ภาพที่ 9)

ภาพที่ 9

การยกคันธงขึ้นตั้งตรง

การลดธงลง

เมื่อได้ยินคำบอก ว่า “เรียบ - อาวุธ” ให้แบ่งการปฏิบัติออกเป็น 2 จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ 1 เมื่อสิ้นสุดคำบอก ว่า “เรียบ” ให้ทำกิ่งซ้ายหัน (ภาพที่ 10)

จังหวะที่ 2 เมื่อสิ้นสุดคำบอก “อาวุธ” ให้ลดคันธงลงจนจรดพื้นปลายข้างนี้วก้อยเท้าขวา (ภาพที่ 11) นำมือซ้ายกลับไปอยู่ข้างลำตัวด้านซ้าย และอยู่ในท่าตรง
เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนแต่เพียงเช้าวาเท่านั้น (ภาพที่ 12)

ภาพที่ 11

ลดคันธง

ภาพที่ 12

ท่าพัก

2.2.3 การกล่าวคำปฏิญาณ

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้เพียงยกโคนคั่นธงมาไว้ข้างเท้าด้านในเท้าขวา ส่วนบนของคั่นธงพียงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรอรับอยู่แล้ว) และยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ (ภาพที่ 13)

และเมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกโคนคั่นธงมาไว้ข้างเท้าด้านในเท้าขวา ส่วนบนของคั่นธงพียงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรอรับอยู่แล้ว) ยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ และกล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือ (ภาพที่ 13)

เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบ ให้ลดมือขวาลง นำคั่นธงไปอยู่ด้านขวาของลำตัว และอยู่ในท่าตรง

2.3 ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง

วิธีใช้ไม้ถ้อยของผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง

2.3.1 ขณะอยู่กับที่ ให้ยืนอยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 14) ไม้ถ้อยจะหนีบอยู่ระหว่างด้านในศอกซ้ายกับข้างลำตัว แขนซ้ายท่อนบนแนบขนานกับลำตัวหนีบไม้ถ้อยไว้ แขนซ้ายท่อนล่างเหยียดตรงไปข้างหน้า มือซ้ายกำไม้ถ้อยให้ฝ่ามือหงายขึ้น ห่างจากโคนไม้ถ้อยประมาณ 1 ฝ่ามือ ให้ไม้ถ้อยขนานกับพื้น เมื่อบอกให้ลูกเสือ “ตามระเบียบ, พัก” ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง หย่อนเข้าขวา (ภาพที่ 15)

ภาพที่ 14

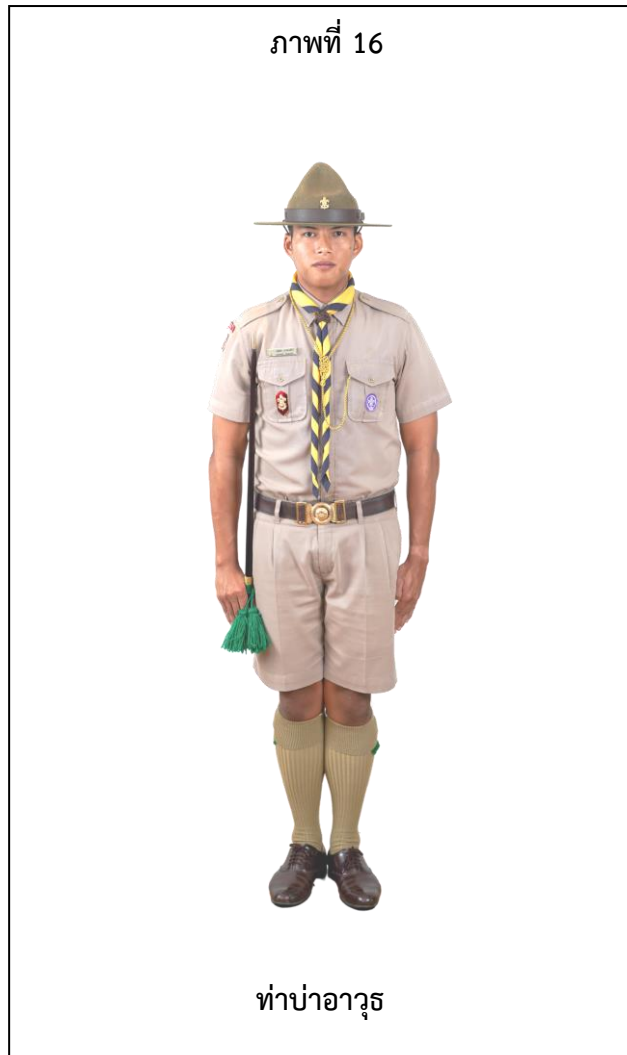
ท่าปกติ

ภาพที่ 15

ท่าพัก

2.3.2 ทำป่าอาวูธ ยืนในท่าตรงมือขวาจับโคนไม้ถือ ให้นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันอยู่ด้านนอก นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน ให้โคนไม้อยู่ระหว่างนิ้วชี้กับนิ้วหัวแม่มือ ปลายไม้อยู่แนบร่องไหล่ขวา (ภาพที่16)

2.3.3 การทำความเคารพขณะอยู่กับที่ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ - ตรง” ให้ยืนอยู่ในท่าปกติ (ภาพที่ 17)

2.3.4 ทำวันทยาอู่โดยใช้ไม้ถือ

จังหวะที่ 1 เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตรงหน้า - ระวัง” ให้ใช้มือขวาไปจับโคนไม้ถือให้ฝ่ามือคว่ำ (ภาพที่ 18) แล้วยกไม้ถือชูขึ้นเหนือศีรษะเฉียงไปข้างหน้าทางกิ่งขวา ไม้ถือตั้งตรง (ภาพที่ 19 - 20) ลดไม้ถือลงมาโดยให้หัวแม่มือเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มืออยู่เสมopak (ห่างจากปาก ประมาณ 1 ฝ่ามือ) (ภาพที่ 21) แล้วนำไม้ถือมาแนบข้างลำตัวทางขวาในท่าบ่าอาวุธ (ภาพที่ 22)

ภาพที่ 18

ให้ใช้มือขวาจับโคนไม้เท้า

ภาพที่ 19

ชักไม้เท้าขึ้นมา

ภาพที่ 20

ยกไม้เท้าชูแขนขวาขึ้น
เหนือศีรษะเฉียงไปข้างหน้า
ทางกึ่งขวา

ภาพที่ 21

ลดไม้เท้ามาโดยให้หัวแม่มือเข้าหาตัว
ตั้งตรงขึ้นตามไม้เท้าปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak
ห่างจากปาก ประมาณ 1 ฝ่ามือ

ภาพที่ 22

แล้วลดไม้เท้าลงในท่าบ่าอาวุธ

จังหวะที่ 2 จากท่าป่าอาวุธ (ภาพที่ 23) เมื่อสิ้นสุดคำบอก “วันทยา - วุธ” ให้ยกไม้ถือขึ้นมา (ไม้ถือตั้งตรง) นิ้วหัวแม่มือหันเข้าหาตัว ตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ (ภาพที่ 24) แล้วฟาดปลายไม้ถือลงไปยังหน้าทางขวาของลำตัว โดยให้แขนขวาเหยียดตรงชิดอยู่ข้างลำตัว ปลายไม้ถือฟาดลงล่างและชี้ตรงไปยังหน้าห่างจากพื้นประมาณ 1 คืบ มือขวา กำโคนไม้ถือให้นิ้วหัวแม่มืออยู่ข้างบน และให้อยู่ในท่าวันทยาอวุธ (ภาพที่ 25)

ภาพที่ 23	ภาพที่ 24	ภาพที่ 25
		
ท่าป่าอาวุธ	มือขวายกไม้ถือขึ้นมา โดยให้ นิ้วหัวแม่มือ หันเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ	แล้วฟาดไม้ถือลงข้างลำตัว ในท่าวันทยาอวุธ

2.4 ทำเรียบอาวุธ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “เรียบ - อาวุธ” แบ่งออกเป็น 2 จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ 1 ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง อยู่ในท่าวันทยาอาวุธ (ภาพที่ 26) เมื่อสิ้นสุดคำบอก “เรียบ” ให้ยกไม้ถือขึ้นมา โดยให้นิ้วหัวแม่มือหันเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ (ภาพที่ 27) แล้วลดไม้ถือลงในท่าบ่าอาวุธ (ภาพที่ 28)

ภาพที่ 26	ภาพที่ 27	ภาพที่ 28
 ท่าวันทยาอาวุธ	 ยกไม้ถือขึ้นมาโดยให้นิ้วหัวแม่มือ หันเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ อยู่เสมopak	 และลดไม้ถือลง ในท่าบ่าอาวุธ

จังหวะที่ 2 จากท่าบ่าอาวุธ (ภาพที่ 29) เมื่อสิ้นสุดคำบอก “อาวุธ” ให้ยกไม้ถือชูขึ้นเหนือศีรษะเฉียงไปข้างหน้าทางกิ่งขวา ไม้ถือตั้งตรง (ภาพที่ 30) พร้อมกับเอนปลายไม้ถือลงมา (ภาพที่ 31) หนีบไม้ถือไว้ด้านในศอกซ้ายข้างลำตัว มือซ้ายยกขึ้นกำโคนไม้ถือไว้ แล้วปล่อยมือขวาลงในท่าปกติ (ภาพที่ 32)

ภาพที่ 31

พร้อมกับเอนปลายไม้ถือลงมา

ภาพที่ 32

หนีบด้านในศอกซ้ายกับข้างลำตัว
มือซ้ายยกขึ้นกำโคนไม้ถือไว้ แล้วปล่อย
มือขวาลงในท่าปกติ

และเมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนเข่าขวา (ภาพที่ 33)

ภาพที่ 33

ท่าพัก

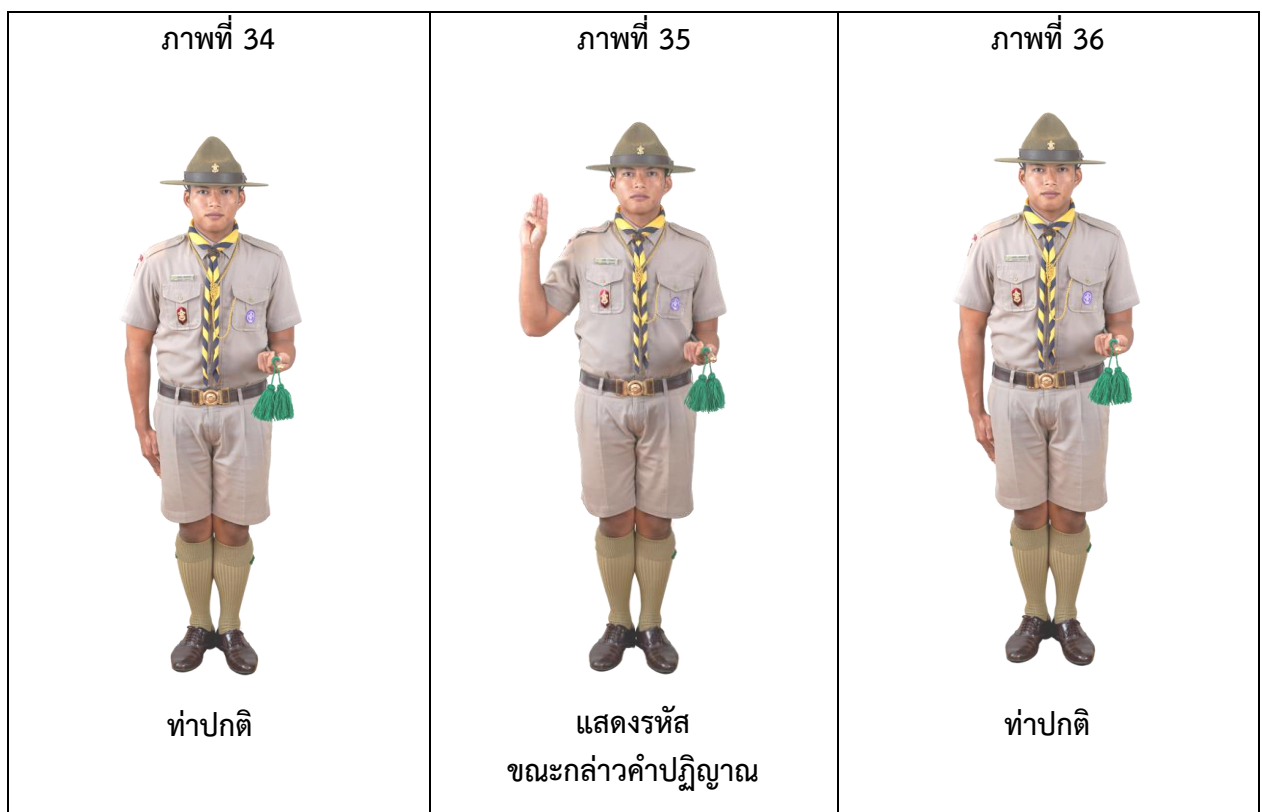
2.5 การกล่าวคำปฏิญาณ

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง” ให้ยืนอยู่ในท่าปกติ (ภาพที่ 34)

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ (ภาพที่ 35)

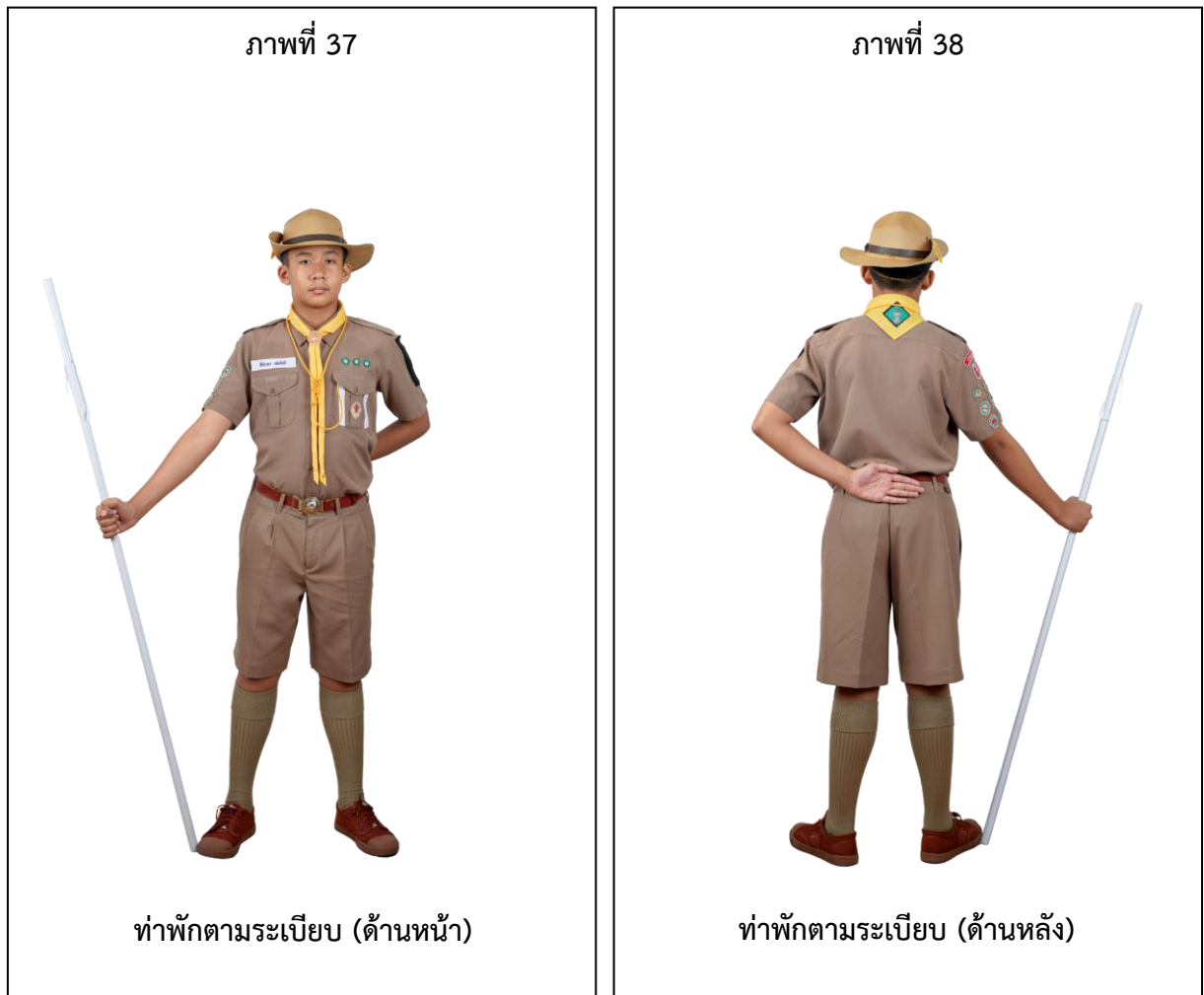
เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว และกล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือตามคำบอก (ภาพที่ 35)

เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบ ให้ลดมือขวาลงและอยู่ในท่าปกติ (ภาพที่ 36)

2.6 ลูกเสือ

2.6.1 ขณะอยู่กับที่ ให้ยืนอยู่ในท่าตรง เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้อยู่ในท่าพักตามระเบียบ (ภาพที่ 37 - 38)

- 2.6.2 การทำความเคารพขณะอยู่กับที่ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 39)
 เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตรงหน้า - ระวัง” “วันทยา - วุธ” ให้ทำวันทยาวัธ (ภาพที่ 40)
 เมื่อสิ้นสุดคำบอก “เรียบ - อาวุธ” ให้ลูกเสือทุกคนลดมือซ้ายลง และยืนอยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 41)

ภาพที่ 39

ท่าตรง

ภาพที่ 40

ท่าวันทยาวัธ

ภาพที่ 41

ท่าตรง

2.6.3 การกล่าวคำปฏิญาณ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง” ให้ยืนอยู่ในท่าตรง เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้เพียงยกโคนไม้ง่าม ไปวางไว้กึ่งกลางปลายเท้าทั้งสอง ส่วนบนของไม้ง่ามพียงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรอรับอยู่แล้ว) และยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ (ภาพที่ 42)

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกโคนไม้ง่าม ไปวางไว้กึ่งกลางปลายเท้าทั้งสอง ส่วนบนของไม้ง่ามพียงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรอรับอยู่แล้ว) แล้วยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ และกล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือตามคำบอก (ภาพที่ 42)

เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบ ให้ลดมือขวาลง แล้วนำไม้ง่ามกลับมาอยู่แนบร่องไหล่ขวาข้างลำตัว และอยู่ในท่าตรง

ภาพที่ 42

แสดงรหัส ขณะกล่าวคำปฏิญาณ

หมวดที่ 3

การเดินสวนสนาม

หมวดที่ 3 การเดินสวนสนาม กล่าวถึง คำบอกในการเดินสวนสนาม ลักษณะท่าทางและการเดินของผู้เข้าร่วมการประกวดในตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ ตลอดจนคำบอกที่ใช้ในการเดินสวนสนาม พร้อมทั้งภาพประกอบการเดินสวนสนาม โดยมีการปฏิบัติดังนี้

1. คำบอกและการปฏิบัติในการเดินสวนสนาม

- แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณเตรียมสวนสนาม 2 ครั้ง
- คำบอก “ลูกเสือ เตรียมสวนสนาม, แบก - อาวุธ”
 - ผู้ถือป้ายแบกป้าย
 - ผู้ถือธงประจำกองแบกธง
 - ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง ทำท่าบ่าอาวุธ
 - ลูกเสือ แบกอาวุธ
- แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณหน้าเดิน 2 ครั้ง
- คำบอก “สวนสนาม, เลี้ยวขวา, หน้า - เดิน

2. ท่าเดินสวนสนาม

2.1 การเดินตามปกติ

การปฏิบัติ ให้เริ่มออกเดินโดยก้าวเท้าซ้ายออกไปข้างหน้าในลักษณะขาเหยียดตึง ฝ่าเท้าขนานกับพื้น และสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ ปลายเท้าชี้ไปในทิศทางตรงหน้า เมื่อจะวางเท้าและก้าวต่อไปให้โน้มน้ำหนักตัวไปข้างหน้า ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง แกว่งแขนตามธรรมชาติเฉียงไปข้างหน้าและข้างหลังพองาม เมื่อแกว่งแขนไปข้างหน้าข้อศอกงอเล็กน้อย เมื่อแกว่งแขนไปข้างหลังให้แขนเหยียดตรงตามธรรมชาติ หันหลังมือออกนอกตัว แขนมือให้นิ้วมือเรียงชิดติดกัน ความยาวของก้าว 40 - 60 เซนติเมตร (นับจากสันเท้าถึงสันเท้า) รักษาความยาวของก้าวให้คงที่ อัตราความเร็วในการเดิน 90 - 100 ก้าว ต่อนาที

2.2 การเดินสวนสนาม

การปฏิบัติ ก้าวเท้าซ้ายอย่างแข็งแรง ขาซ้ายเหยียดตึงปลายเท้าจุ่ม ยกสันเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง แกว่งแขนเฉียงไปข้างหน้าตรงข้ามกับเท้าที่ก้าว ให้ฝ่ามือผ่านประมาณกึ่งกลางลำตัวเสมอแนวหัวเข่าชิด ห่างจากหัวเข่าชิดประมาณ 1 ฝ่ามือ มือแบ นิ้วเรียงชิดกัน แขนท่อนล่างขนานกับพื้น และแกว่งไปข้างหลัง ให้แขนเหยียดตรงตามธรรมชาติ เมื่อจะวางเท้าและก้าวต่อไปให้โน้มน้ำหนักตัวไปข้างหน้า และตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรง ตัวตั้งตรง ความยาวของก้าว 40 - 60 เซนติเมตร (นับจากสันเท้าถึงสันเท้า) รักษาความยาวของก้าวให้คงที่ อัตราความเร็วในการเดิน 90 - 100 ก้าว ต่อนาที

หมายเหตุ : ให้เดินแบบ “เดินสวนสนาม” หน้าประธาน เริ่มตั้งแต่ ธงที่ 1 ถึงธงที่ 3 นอกนั้นให้เดินแบบ “เดินตามปกติ”

3. การปฏิบัติในการเดินสวนสนาม

เมื่อแถวเดี่ยวเป่าให้สัญญาณเตรียมตัวสวนสนาม 2 จบ ผู้บังคับขบวนสวนสนามบอก “ลูกเสือ เตรียมสวนสนาม, แบก - อาวุธ” ให้ปฏิบัติดังนี้

3.1 ผู้ถือป้าย

ท่าแบกป้าย

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “แบก - อาวุธ” ให้ลดมือขวา ลง ใช้มือซ้ายยกคันป้ายขึ้นทางลำตัวด้านขวา โดยให้ใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางของมือขวาจับที่คันจับ แขนขวาเหยียดตรงแนบลำตัว มือซ้ายจับด้ามป้าย ในแนวเสมอไหล่ขวาและตั้งได้ฉากกับลำตัว หันป้ายไปข้างหน้า ตาแลตรง (ภาพที่ 43 - 44)

ภาพที่ 43

ท่าแบกป้าย (ด้านหน้า)

ภาพที่ 44

ท่าแบกป้าย (ด้านข้าง)

3.2 ผู้ถือธงประจำกอง

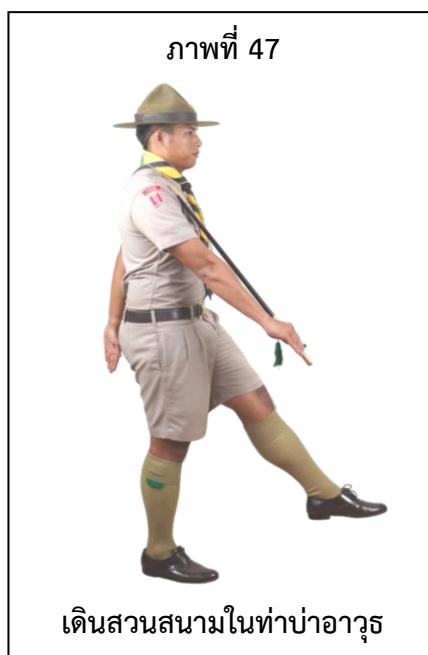
ท่าแบกรธง

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “แบก - อารูธ” (แบกรธงด้วยบ่าขวา) ใช้มือซ้ายจับคันธงเหนือมือขวา แล้วยกคันธงขึ้นมาเสมอบ่าขวา ข้อศอกซ้ายขนานกับพื้น แล้วใช้มือขวาดันคันธงขึ้นพาดบนบ่าขวา พร้อมลดมือซ้ายลงในท่าตรง ให้โคนคันธงเฉียงลงเบื้องล่าง ข้อศอกขวาแนบลำตัว ท่ามุม 90 องศา (ภาพที่ 45 - 46)

3.3 ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือ เนตรนารี (มีไม้ถือ)

เมื่อได้ยินคำบอก “แบก - อารูธ” ให้นำไม้ถือมาอยู่ในท่าบ่าอารูธ เดินสวนสนามในท่าบ่าอารูธ แกว่งแขนทั้งสองข้าง (ภาพที่ 47)

3.4 ลูกเสือ

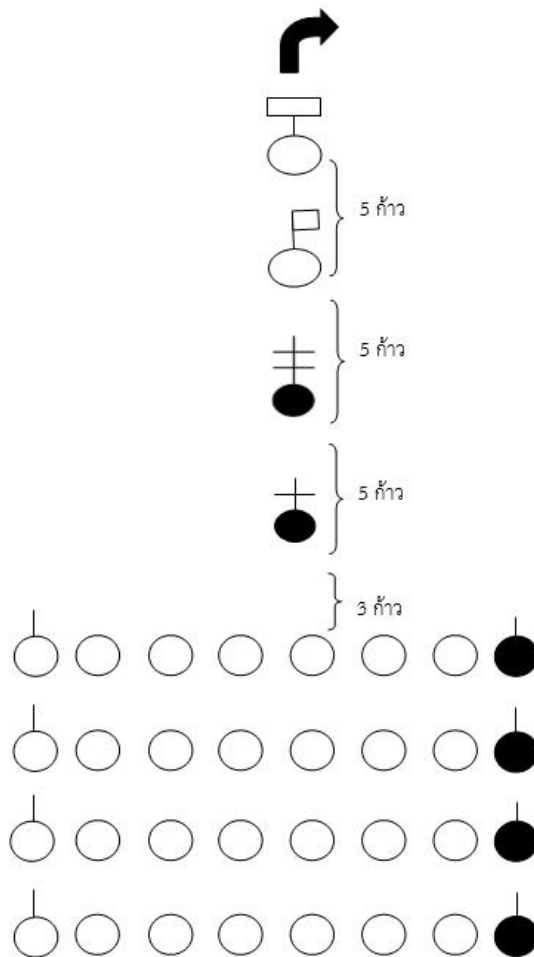
เมื่อสิ้นสุดคำบอก “แบก - อารูธ” ให้ยกไม้พลองด้วยมือขวา ผ่านหน้าเฉียงลำตัวไปข้างซ้าย ให้โคนไม้พลองอยู่ในอุ้งมือซ้าย แล้วดันไม้พลองพาดขึ้นบนบ่าซ้าย ข้อศอกซ้ายแนบลำตัว ทำมุม 100 องศา และเดินแกว่งแขนขวาข้างเดียว (ภาพที่ 48 - 49)

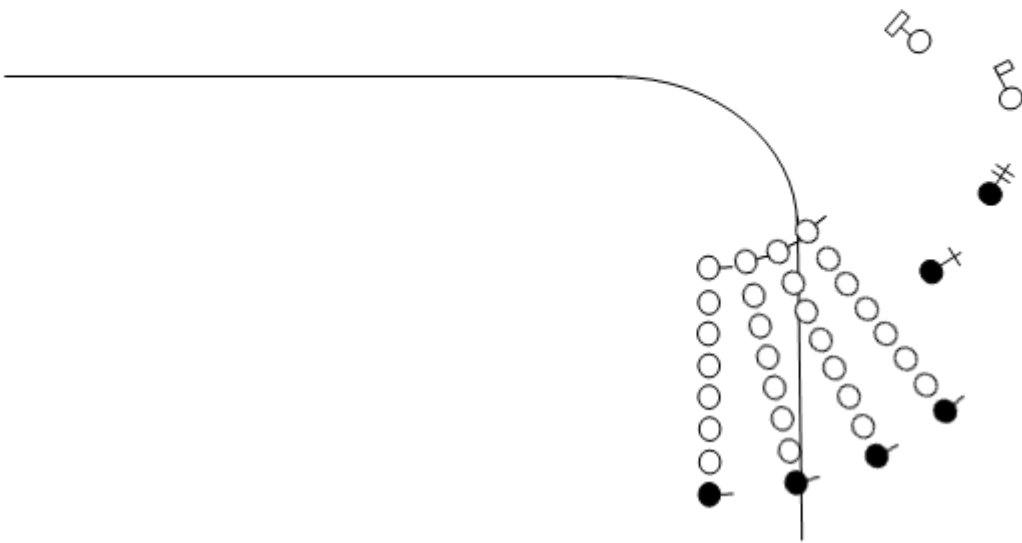
จากนั้น แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณหน้าเดิน 2 จบ

ผู้บังคับขบวนสวนสนามบอก “สวนสนาม, เลี้ยวขวา, หน้า - เดิน” ให้เริ่มออกเดินโดยก้าวเท้าซ้ายออกไปข้างหน้าก่อน

- ผู้ถือป้าย ออกเดินด้วยการเลี้ยวขวา
- ผู้ถือธงประจำกอง เมื่อเดินถึงจุดที่ผู้ถือป้ายเลี้ยวขวา ให้เดินเลี้ยวขวา
- ผู้กำกับกอง เมื่อเดินถึงจุดที่ผู้ถือธงประจำกองเลี้ยวขวา ให้เดินเลี้ยวขวา
- รองผู้กำกับกอง เมื่อเดินถึงจุดที่ผู้กำกับกองเลี้ยวขวา ให้เดินเลี้ยวขวา
- ลูกเสือ เมื่อเดินถึงจุดที่รองผู้กำกับกองเลี้ยวขวา ให้เดินเลี้ยวขวา

- เมื่อรองผู้กำกับกองเดินถึงจุดเลี้ยวซ้าย จะสับหน้ามาทางขวาแล้วบอก “เลี้ยวซ้าย”
- ลูกเสือ เดินเลี้ยวซ้าย โดยให้นายหมู่ลูกเสือทางปีกขวา ก้าวเท้ายาว ๆ ส่วนลูกเสือในแถวที่เรียงไปทางซ้าย ก้าวเท้าสั้น ๆ จนแถวหน้ากระดานหมู่ของตน เดินออกมาเป็นรูปแถวหน้ากระดานเสมอกันแล้ว ก็ให้เริ่มออกเดินไป โดยรักษาแนวรูปแถวหน้ากระดานหมู่ของตนไว้ให้เสมอกัน

หมวดที่ 4

การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง

หมวดที่ 4 การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง กล่าวถึง ลักษณะท่าทางและการเดินของผู้เข้าร่วมการประกวดในตำแหน่งต่างๆ ได้แก่ ผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ ขณะผ่านธง 3 ธง ซึ่งแต่ละธงจะมีคำบอกและการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ตลอดจนคำบอกที่ใช้ขณะผ่านธง 3 ธง พร้อมทั้งภาพประกอบการปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง ดังนี้

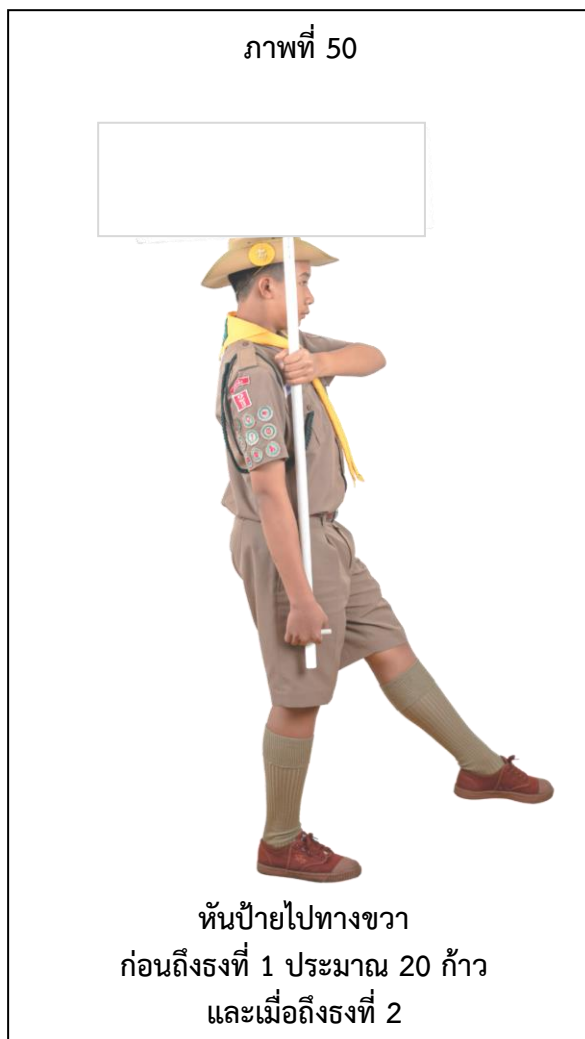
1. ผู้ถือป้าย

เดินแบกป้ายหันไปข้างหน้า ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น ปลายเท้าจุ่ม ยกฝ่าเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ

ก่อนถึงธงที่ 1 ประมาณ 20 ก้าว ให้หันป้ายไปทางขวา (ภาพที่ 50)

เมื่อถึงธงที่ 2 คงหันป้ายไปทางขวา (ภาพที่ 50)

เมื่อผ่านธงที่ 3 หันป้ายกลับตามเดิม (ภาพที่ 51)

2. ผู้ถือธงประจำกอง

เมื่อถึงธงที่ 1 ให้ลดธงลงจากท่าแบธงมาแนบลำตัวด้านขวา ถือคันธงตั้งตรง มือขวาจับโคนคันธง มือซ้ายจับคันธงเสมอป่า ยกข้อศอกซ้ายให้ตั้งฉากกับลำตัว ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น (ภาพที่ 52)

เมื่อถึงธงที่ 2 ให้เหยียดแขนซ้ายตรงไปข้างหน้า มือซ้ายกำคันธงไว้ ให้คันธงเอนไปข้างหน้า ประมาณ 45 องศา แขนขวาเหยียดตรงแนบลำตัว ตาแลตรงไปข้างหน้า (ภาพที่ 53)

เมื่อผ่านธงที่ 3 ให้ยกธงขึ้นมาในท่าแบธงตามเดิม และเดินตามปกติ (ภาพที่ 54)

ภาพที่ 52

เมื่อถึงธงที่ 1

ภาพที่ 53

เมื่อถึงธงที่ 2

ภาพที่ 54

เมื่อผ่านธงที่ 3

3. ผู้กำกับกอง

ผู้กำกับกอง เริ่มออกเดินด้วยท่าเดินตามปกติในท่าบ่าอาวุธ ลำตัวตั้งตรง ปลายเท้าจุ่ม ฝ่าเท้าสูงจากพื้น 1 คืบ (ภาพที่ 55)

เมื่อถึงธงที่ 1 ให้ยกไม้ถือขึ้น โดยให้นิ้วหัวแม่มือหันเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมอกปาก ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ (ภาพที่ 56) เริ่มเดินสวนสนาม ก้าวเท้าตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรงขาเหยียดตึง ปลายเท้าจุ่ม ยกส้นเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ แกว่งแขนเฉียงไปข้างหน้าตรงข้ามกับเท้าที่ก้าวอย่างแข็งแรง ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น

เมื่อถึงธงที่ 2 ให้ฟาดไม้ถือลง ในท้าววันทยอาวุธพร้อมกับท่าแลขวา แขนซ้ายไม่แกว่ง ทิ้งดิ่งข้างลำตัว (ภาพที่ 57)

เมื่อผ่านธงที่ 3 ให้เลิกทำความเคารพ โดยสับัดหน้ากลับมาแลตรง ยกไม้ถือกลับมาอยู่ในท่าบ่าอาวุธ และเดินแกว่งแขนทั้งสองตามเดิม และเดินตามปกติ (ภาพที่ 58)

ภาพที่ 55

ท่าเดินสวนสนาม

ภาพที่ 56

เมื่อถึงธงที่ 1

ภาพที่ 57

เมื่อถึงธงที่ 2

ภาพที่ 58

เมื่อผ่านธงที่ 3

4. รองผู้กำกับกอง

รองผู้กำกับกอง เริ่มออกเดินด้วยท่าเดินตามปกติในท่าบ่าอาวุธ ลำตัวตั้งตรง ปลายเท้าจุ่ม ฝ่าเท้าสูงจากพื้น 1 คืบ (ภาพที่ 59)

ก่อนถึงธงที่ 1 ประมาณ 2 ก้าว ให้รองผู้กำกับกองหันไปดูกองลูกเสือทางขวา แล้วบอก “ระวัง” (การบอกให้ตกเท้าขวา) (ภาพที่ 60) แล้วสับัดหน้ากลับ พร้อมกับยกไม้ถือจากท่าบ่าอาวุธ โดยให้นิ้วหัวแม่มือหันซ้ายหาตัว ตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มืออยู่เสมอกับปาก เริ่มเดินสวนสนาม ก้าวเท้าตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรงขาเหยียดตึง ปลายเท้าจุ่ม ยกส้นเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ แกว่งแขนเฉียงไปข้างหน้าตรงข้ามกับเท้าที่ก้าวอย่างแข็งแรง ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น (ภาพที่ 61)

ก่อนถึงธงที่ 2 ประมาณ 2 ก้าว ให้รองผู้กำกับกอง สับัดหน้าไปทางขวาพร้อมกับบอก “แลขวา - ทำ” (การบอกให้ตกเท้าขวา) (ภาพที่ 62) พร้อมทั้งให้ท้าววันทยาอาวุธ โดยฟาดไม้ถือลงพร้อมกับคำว่า “ทำ” อยู่ในท่าแลขวา แขนซ้ายไม่แกว่ง ทิ้งดิ่งข้างลำตัว (ภาพที่ 63)

เมื่อผ่านธงที่ 3 ให้เลิกทำความเคารพ โดยสับัดหน้ากลับมาแลตรง ยกไม้ถือกลับมาอยู่ในท่าบ่าอาวุธ และเดินแกว่งแขนทั้งสองตามเดิม และเดินตามปกติ (ภาพที่ 64)

ภาพที่ 59

ท่าเดินสวนสนาม

ภาพที่ 60

ก่อนถึงธงที่ 1 (จังหวะที่ 1)

ภาพที่ 61

ก่อนถึงธงที่ 1 (จังหวะที่ 2)

ภาพที่ 62

ก่อนถึงธงที่ 2 (จังหวะที่ 1)

ภาพที่ 63

ก่อนถึงธงที่ 2 (จังหวะที่ 2)

ภาพที่ 64

เมื่อผ่านธงที่ 3

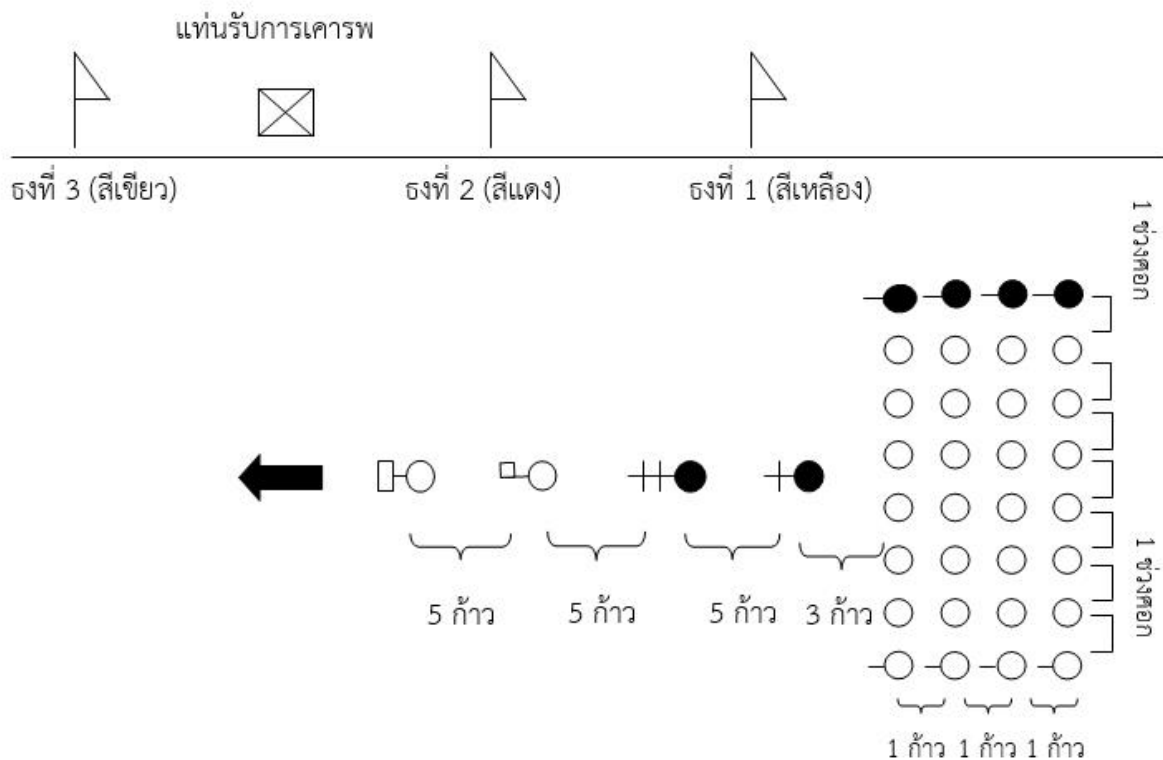
5. ลูกเสือ

เริ่มออกเดินด้วยท่าเดินตามปกติ ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง แกว่งแขนตามธรรมชาติเฉียงไปข้างหน้า และข้างหลังพองาม ปลายเท้าจุ่ม ฝ่าเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ

ก่อนถึงธงที่ 1 รองผู้กำกับกองบอก “ระวัง” ให้ลูกเสือทุกคน เริ่มเดินสวนสนาม ก้าวเท้าตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรง ขาเหยียดตึงปลายเท้าจุ่ม ยกส้นเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ แกว่งแขนเฉียงไปข้างหน้าตรงข้ามกับเท้าที่ก้าวอย่างแข็งแรง ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น

ก่อนถึงธงที่ 2 รองผู้กำกับกองบอก “เลขวา - ท่า” ให้ลูกเสือทุกคน สะบัดหน้าไปทางขวา ตาแลตรงขนานกับพื้น (ถึงแม้ว่าหมู่ของตนจะยังไม่ถึงธงที่ 2 ก็ตาม) ยกเว้นคนขวาสุดของแต่ละดับ (นายหมู่ลูกเสือ) ให้แลตรง ไม่ต้องสะบัดหน้า

เมื่อผ่านธงที่ 3 ดับใดเดินผ่านธงที่ 3 ให้สะบัดหน้ากลับโดยพร้อมเพรียงกัน และเดินตามปกติ

ภาคผนวก

การประดับสายสะพายเครื่องหมายวิชาพิเศษตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบและคำว่า “ลูกเสือ” สีเขียว ภายในกรอบมีรูปตามที่กำหนด มีจำนวน 54 วิชา (ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525) ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าดว่นหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาบ ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

ด้านขวา

ด้านซ้าย

ด้านหน้า

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลก และเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ

เพื่อให้การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลก และเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังนี้ คือ

1. การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลก

ลูกเสือสามัญ จะต้องสอบได้ตามหลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลกจึงจะมีสิทธิ์ ประดับได้ตรงกึ่งกลาง กระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ให้ประดับได้ตรงกึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย (ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2520 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2520 ณ ห้องประชุมศาลาขาวราชวรุณ)

2. การประดับเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ

ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ให้ประดับเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะออกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋าสีเสื้อและหรือตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

ประกาศ ณ วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2536

(ลงชื่อ) สนั่น อินทรประเสริฐ
 (นายสนั่น อินทรประเสริฐ)
 อธิบดีกรมพลศึกษา

เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ที่ ๑๐๕๐/๒๕๒๕

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
ศาลาจิราวุธ ถนนพระราม ๑
กรุงเทพมหานคร

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๒๕

เรื่อง อนุญาตแต่งตั้งให้ครูสตรีดำรงตำแหน่งผู้กำกับลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ
เรียน ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
บริหารลูกเสือแห่งชาติ

ด้วยในการประชุมคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๒๕ เมื่อวันที่ ๑๗
พฤษภาคม ๒๕๒๕ ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันกิจการลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ
เป็นที่นิยมแพร่หลายและอยู่ในความสนใจของนักเรียนและครู บรรดาครูสตรีซึ่งได้เคยผ่อนผันให้เข้ารับ
การฝึกอบรมในวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ทุกระดับ มีจำนวนมากขึ้น และ
ต่างก็มีความปรารถนาที่จะได้ช่วยงานของลูกเสืออย่างใกล้ชิด จึงได้พิจารณาเห็นว่าถึงเวลาแล้วที่ครูสตรี
จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นผู้กำกับลูกเสือทุกประเภทดังกล่าวได้ ด้วยเหตุผลคือ

๑. เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้บังคับบัญชาลูกเสือชาย
๒. เพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณการขยายตัว ตั้งกองลูกเสือ และจำนวนลูกเสือให้มากยิ่งขึ้น
๓. เพื่อช่วยขจัดปัญหาในโรงเรียนที่มีผู้บังคับบัญชาลูกเสือชายจำนวนน้อย
๔. เป็นการส่งเสริมให้กองลูกเสือกับเนตรนารีมีการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างใกล้ชิด

จึงมีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งครูสตรีดำรงตำแหน่งผู้กำกับลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่และวิสามัญได้
ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่า ในการแต่งตั้งครูสตรีเป็นผู้กำกับลูกเสือประเภทใดก็ตามจะต้องมีรองผู้กำกับลูกเสือ
เป็นชายตามสมควร และครูสตรีผู้ที่จะขอแต่งตั้งต้องได้รับเครื่องหมายวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นจุดแบดจ์
หรือขั้นความรู้ขั้นสูง (A.T.C.) ตามประเภทของลูกเสือ นั้น ๆ ด้วย จึงจะแต่งตั้งเป็นผู้กำกับลูกเสือได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไปด้วย จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) สำออง พ่วงบุตร

(นายสำออง พ่วงบุตร)

อธิบดีกรมพลศึกษา

เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการบริหารฯ

โทร. ๒๕๒๖๔๔๔, ๒๕๒๖๔๘๐

๖

ที่ ๑๗๔๐/๒๕๑๙

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
ศาลาวิชราวุธ ถนนพระราม ๑
กรุงเทพมหานคร

๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๙

เรื่อง แต่งตั้งสตรีเป็นรองผู้กำกับลูกเสือสามัญ, ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ
เรียน ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน, ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารฯ ทุกโรงเรียน

อ้างถึง หนังสือเวียนสำนักงานคณะกรรมการบริหารฯ ที่ ๑๕๗๑/๒๕๑๘ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ได้มีหนังสือเวียนอนุญาตให้ครูสตรีในโรงเรียนที่ขาดแคลนผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่, และวิสามัญ เข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น ได้ทุกประเภท แล้วนั้น

ต่อมาที่ประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒ ได้มีมติอนุญาตให้แต่งตั้งครูสตรีที่ผ่านการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ขั้นความรู้เบื้องต้น เป็นรองผู้กำกับลูกเสือตามประเภทที่อบรมได้ และเสนอแนะให้มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้กำกับลูกเสือในด้านงานธุรการ การฝึกอบรม ภาคทฤษฎี หรือวิชาการ และภาคปฏิบัติเท่าที่จะสามารถทำได้

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บุญเจอ สุวรรณพฤกษ์

(นายบุญเจอ สุวรรณพฤกษ์)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการบริหารฯ

โทร. ๒๕๒๖๕๕๙, ๒๕๒๖๕๘๐

(ตัวอย่าง)

เรื่อง การดำเนินการเนตรนารี และการรับรองการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาเนตรนารี

เรียน ผอ.ลูกเสือจังหวัดทุกจังหวัด และศึกษาธิการเขตทุกเขต

ตามที่ได้มีการประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 14 มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานการตั้งกองเนตรนารี และแต่งตั้งผู้บังคับบัญชา ซึ่งต้องซื้อหาและใช้แบบฟอร์มจากองค์การค้ำของคุรุสภา ทำให้ทำงานไม่สะดวก ดังความละเอียดแจ้งอยู่ในรายงานการประชุมสภาลูกเสือฯ แล้วนั้น

เรื่องนี้ได้นำข้อเสนอดังกล่าวไปหารือ องค์การค้ำคุรุสภาแล้ว ได้รับคำตอบ ยืนยันว่าได้จัดพิมพ์ แบบ น.น. ต่าง ๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอให้ติดต่อสั่งซื้อจากร้านลูกเสือ องค์การค้ำของคุรุสภา หรือร้านตัวแทน ในจังหวัดนั้น ๆ ได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

อนึ่ง ขอเรียนเพิ่มเติมให้ทราบว่า คณะกรรมการผ่านการฝึกอบรมลูกเสือแห่งชาติอันมีนายกอง วิสุทธารมณ เป็นประธานคณะกรรมการฯ ที่ประชุมมีมติเกี่ยวกับเรื่องการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาเนตรนารี ดังนี้

๑. รับรองการฝึกอบรมของผู้บังคับบัญชาเนตรนารี เท่ากับการฝึกอบรมของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
๒. ให้ใช้เครื่องหมายจุดแบดจ์ ๒ ท่อน ได้เช่นเดียวกับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
๓. แนวการฝึกอบรมนั้น ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
๔. การฝึกอบรมของผู้บังคับบัญชาเนตรนารีแต่ละครั้ง ต่อไปถ้าพอจะทำได้ควรร่วมกันทำด้วยกันกับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ที่ 1557/2541

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ศาลาข้าราชการ ถนนพระราม 1

กทม. 10330

24 กุมภาพันธ์ 2541

เลขที่	289
วันที่	24.2.41
เวลา	

ก.ย. ส.ช.	5/8
3.5.41/	46
13.1	35

เรื่อง เครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

อ้างถึง หนังสือที่ ศธ. 1206/13422 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2540 และที่ ศธ. 1206/09 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้เสนอแนวทางให้เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
พิจารณาให้ลูกเสือและเนตรนารี โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม แต่งเครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี
ให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา (ฉบับที่ 2) ข้อ 2
และข้อ 3 พ.ศ. 2540 รวมถึงพิธีการต่าง ๆ ที่ขัดกับหลักการของศาสนาอิสลาม ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาฯ ได้รับทราบแล้วด้วยความขอบพระคุณและพิจารณา
เห็นชอบในหลักการให้โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม แต่งเครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี ดังนี้

1. อนุโลมให้นักเรียนชายที่เป็นมุสลิม แต่งเครื่องแบบลูกเสือ โดยสวมกางเกงขาสั้น

2. อนุโลมให้นักเรียนหญิงที่เป็นมุสลิม แต่งเครื่องแบบเนตรนารี โดยใช้ผ้าคลุมศีรษะ

ตามประเภทของลูกเสือ (สำรอง-ผู้เฒ่า, สามัญ-ผู้เฒ่า, สามัญรุ่นใหญ่-ผู้เฒ่าคหบดี และวิสามัญ-ผู้เฒ่า)
ท่าน หมวกและผ้าผูกคอลูกเสือได้

3. การประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี กำหนดให้

1) ให้นักเรียนชายที่เป็นมุสลิม ประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบตามหลัก

และประเภทเหมือนลูกเสือโดยทั่วไป

2) ให้นักเรียนหญิงที่เป็นมุสลิม ประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบที่ผ้าคลุม

ศีรษะ ดังนี้

2.1) เครื่องหมายจังหวัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2.2) เครื่องหมายหมู่ ดินที่ผ้าคลุมศีรษะทางด้านไหล่ซ้ายต่ำกว่าไหล่เล็กน้อย

2.3) เครื่องหมายตัวอักษรนามสกุล นามสกุล รองนามสกุล ดินที่ผ้าคลุมศีรษะ

ทางออกเสื้อด้านซ้าย (ใช้ดัดรั้งคุมก็ได้)

- 2 -

2.4) เครื่องหมายชั้น ลิตที่หมักลุ่มสียะทางค่านไหล่ซ้าย ถ้ากว่าเครื่องหมาย

2.5) เครื่องหมายสังกัด ชื่อกลุ่ม กอง และเลขกลุ่ม เลขกอง ลิตที่หมักลุ่มสียะทาง
ค่านไหล่ขวา ถ้ากว่าไหล่เล็กน้อย

2.6) เครื่องหมายวิชาชีพ ลิตที่หมักลุ่มสียะทางค่านไหล่ขวา หรือให้สายสะพาย

2.7) เครื่องหมายคณะลูกเสือแห่งชาติ (ภายในวงกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 7 ซม.)
ลิตวที่หมักลุ่มสียะค่านอกซ้าย

4. ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่เรื่องของพิธีการลูกเสือ อนุโลมให้ลูกเสือและเนตร
นารีแต่งเครื่องแบบชุดปฏิบัติการ เครื่องแบบนักเรียน-หนวจออกก็และผ่ายคอกลูกเสือ) ได้

อนี้) สำนักงานคณะกรรมการบริหาร ฯ มีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือและสนับสนุน
การจัดทำคู่มือการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือและเนตรนารีให้แก่โรงเรียนเอกชนที่สอนศาสนาอิสลามโดย
เฉพาะ หากได้มีการประสานการทำงานกันในอนาคตต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

๐๙๓ -

(นางทรงสวัสดิ์ ไวนนญ)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการบริหาร ฯ

โทร. 2162924

โทรสาร. 2168847, 2162924

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507. (2510, กุมภาพันธ์ 9). ราชกิจจานุเบกษา, 84(14)
- กระทรวงศึกษาธิการ. กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507. (2520, มิถุนายน 17). ราชกิจจานุเบกษา, 94(53)
- กรมยุทธศึกษาทหารบก. ที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนากกรมยุทธศึกษาทหารบก ครบรอบ 101 ปี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กองทัพบก (ยศ.ทบ.), 2536.
- คณะลูกเสือแห่งชาติ. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรวิชาพิเศษ และเครื่องแบบ ของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520. (2520, กันยายน 6). ราชกิจจานุเบกษา, 94(82)
- คณะลูกเสือแห่งชาติ. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2528.
- คณะลูกเสือแห่งชาติ. พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 .(2551, มีนาคม 4). ราชกิจจานุเบกษา, 125(42)
- ฝ่ายยุทธการ กองพลที่ 1 รักษาพระองค์. แนวทางการปฏิบัติในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนาม. ทหารรักษาพระองค์ .มปป.
- ว่าที่ร้อยโท วัชรวิทย์ ยุยยุทธ. เอกสารแนวปฏิบัติพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนามวันคล้ายวันสถาปนา คณะลูกเสือแห่งชาติ ระดับประเทศ. มปป.
- _____. เอกสารแนวปฏิบัติพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนามวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือ แห่งชาติระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษา. มปป.
- _____. เอกสารแนวปฏิบัติพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนามวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือ แห่งชาติระดับจังหวัด. มปป.
- สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. การฝึกเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- _____. การฝึกระเบียบแถวลูกเสือ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2520.
- หน่วยบัญชาการกำลังสำรอง. คู่มือนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 1. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2549.
- _____. คู่มือนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 2. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2550.
- THE BOY SCOUTS ASSOCIATION. THE POLICY ORGANIZATION AND RULES, 25 BUCKINGHAM PALACE ROAD, LONDON S.W.

